

1. BEVEZETŐ

Pedagógiai Programunk a

- a 2004-ben módosított, és
- a 2004/2005-ös tanévben - az 1. osztályban felmenő rendszerben - életbe lépett Pedagógiai Programunk átdolgozása.

A program újabb felülvizsgálatának és átdolgozásának szükségessége:

- a Köznevelési törvény változásai
- a Nemzeti alaptanterv változásai (202/2007. (VII. 31.) Kormányrendelet)
- társulási megállapodás Dömsöd Nagyközség Képviselő-testülete –Apaj Község Képviselő-testülete között a köznevelési intézményeik közös fenntartására

A Köznevelési törvény és a NAT módosításának célja:

- Az egész életen át tartó tanulás képességének kialakítása
- Tanulási esélyegyenlőség elősegítése
- Társadalmi esélyegyenlőség növelése
- A felnőtt konstruktív életvitelhez szükséges kulcskompetenciák erősítése

Az iskolákban folyamatosan követnünk kell ezeket a törvényi és társadalmi változásokat.

Elvárják az iskolától, hogy a gyerekekben társadalmilag hasznos képességeket alakítson ki:

- konstruktív életvezetésre való igényt,
- folyamatos tanulásra és önfejlesztésre való igényt,
- a tolerancia képességét,
- kommunikációs és együttműködési képességeket,
- idegen nyelvi kommunikáció képességét,
- kezdeményező és vállalkozói képességet.

A társulási megállapodás célja:

A fenntartók elsődleges célja a társulás alapításával, hogy az óvodai nevelés, és az alapfokú iskolai oktatás megbízható, megfelelő mértékű finanszírozását hosszú távon biztosítsák. A társulás működéséhez a központi költségvetésből igényelhető többlettámogatás részben a fenntartói támogatás csökkenését eredményezheti, másrészt a nevelés, és oktatás szakmai (oktatási eszközök fejlesztése, fejlesztő pedagógus, logopédus), és műszaki (épületek) feltételeinek javítására fordítható. A társulás létrehozása során a gazdasági szempontokat, szakmai szempontokat egyaránt figyelembe vették.

A társult intézmények szakmai önállóságát mind szélesebb körben meg kell tartani. Az intézmények a kialakult hagyományait a továbbiakban is ápolják, melyeket majd az átdolgozott szervezeti dokumentumokban is meg kell jeleníteni.

A közös fenntartás célszerűségét indokolja az is, hogy 2008. januártól a két település körjegyzőségben működik, ezért a gazdálkodással kapcsolatos feladatokat a polgármesteri hivatal gazdasági irodája, a tanügy-igazgatási jegyzői hatáskörbe tartozó feladatokat a körjegyző látja el.

A társulás tartalma:

„A **Szerződő Felek** a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 41.§ (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás, valamint a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. törvény 8.§-ban foglalt rendelkezéseket figyelembe véve, képviselő-testületeik döntései alapján társulnak és együttműködnek az alapfokú oktatási intézmények (általános iskolai képzés 1-8 évfolyamig, napközi otthonos ellátás) közös fenntartásból adódó feladatok végrehajtása érdekében. A szerződő felek jelen megállapodás egészére nézve rögzítik, hogy jelen szerződést az önkormányzati alapfeladatok célszerűbb, gazdaságosabb és hatékonyabb megvalósítása érdekében kötik.”- részlet a Társulási megállapodásból.

Tehát 2008. augusztus 15-től a Gróf Széchenyi István Általános Iskola tagiskolája lett az apaji Arany János Általános Iskola.

1. 1. Intézményi adatok

Az intézmény alapítására vonatkozó fenntartói határozat

- **Az Intézmény neve:**
Gróf Széchenyi István Általános Iskola
OM száma:032537
- **Az intézmény típusa:**
általános iskola
- **Az intézmény székhelye:**
2344 Dömsöd, Széchenyi út 9.
- **Az intézmény telephelyei:**
 - a./ Sajátos nevelési igényű, enyhe fokban értelmileg sérült tanulók tagozata
Dömsöd, Petőfi tér 10.
 - b./ Általános Iskola
Dömsöd, Ságvári út 2.
 - c./ Általános Iskola
Dömsöd, Béke tér 2.
- **Az intézmény tagintézménye:**
Arany János Általános Iskola-tagiskola – 2345 Apaj, Dobó I. u. 74.
- **Az intézmény alaptevékenysége:**
TEÁOR száma, megnevezése:
 - 8520 Alapfokú oktatás
Szakágazat száma, megnevezése
852010 Alapfokú oktatás
Meghatározó alaptevékenysége szakfeladatos bontásban:
 - 80121-4 Általános iskolai nappali rendszerű nevelés, oktatás
 - 80122-5 - sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű általános iskolai nevelése, oktatása,
 - enyhe értelmi fogyatékos tanulók oktatása 1-8. évfolyamonösszevont csoportban
 - A Szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a többi tanulóval együtt nevelhető
 - o testi, érzékszervi fogyatékos tanulók oktatása
 - o a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő,
 - o a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulók oktatása; - 80511-3 napközi otthoni és tanulószobai ellátás;
egész napos iskolaotthonos nevelés-, oktatás,
92403-6 diákspport
9251 könyvtári tevékenység
55232-3 iskolai intézményi közétkeztetés
80521-2 pedagógiai szakszolgálat: logopédiai ellátás
- **Az intézmény feladatai:**
Az intézmény feladata az általános műveltséget megalapozó alapfokú nevelés és oktatás. A nevelés és oktatás lehetővé teszi a tanulók érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelő középiskolai illetve szakiskolai továbbtanulást, pályaválasztást.
- **Az iskolai évfolyamok száma: 8**
- **Az intézménybe felvehető gyermekek maximális létszáma:**

Intézmény összesen: 781 fő, ebből
Gróf Széchenyi István Általános Iskolában: 597 fő
Arany János Általános Iskolában: 184 fő

- **Az intézmény alapítója:**
Dömsöd Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testülete
2344 Dömsöd, Petőfi tér 6.
- **Az intézmény felügyeleti szerve:**
Dömsöd Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testülete,
2344 Dömsöd, Petőfi tér 6.
- **Az intézmény fenntartó szerve:**
A Társulási szerződés alapján közös fenntartású intézmény Dömsöd Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testülete és Apaj Községi Önkormányzat Képviselő-testülete fenntartásában működik.

1. 2. Nyilatkozat a Pedagógiai Program egységesítéséről

A társult intézmények megállapodnak abban, hogy a nevelés – oktatás terén alapelveik, céljai, feladataik azonosak. A mikro- és makrokörnyezeti, a szociokulturális indíttatásból eredő különbségeknek, az iskolahasználók – részben – eltérő igényeinek, az egyes intézmények eltérő hagyományainak megfelelően az eszközök, eljárások tekintetében, tagintézményenként eltérések vannak. A Pedagógiai programot mindezek figyelembe vételével egységesítik.

1. 3. Küldetésnyilatkozat

„Iskolánk feladata – melyet magunkénak vallunk – az emberiség egyetemes értékeinek bemutatása, közvetítése személyes példamutatással.
Feladatunknak tekintjük:

- a társadalmi rend legfontosabb értékeinek felmutatását: a hagyományok, a biztonság, a család, a tágabb közösség, a fegyelem, az illem;
- az emberi szabadsághoz kötődő értékek felmutatását: az egyenlőség, a szolidaritás, a tolerancia, a másság elfogadása, előítélet-mentesség.

Az értékek bemutatását, alapos megismerését úgy valósítjuk meg, hogy közben pártatlanok igyekszünk maradni annak érdekében, hogy a gyermek az értékek megismerése után szuverén módon, szabad elhatározással tegye őket magáévá. Erre építve alakítsa ki saját értékrendszerét, világnézetét.”

1. 4. 1. A települések sajátos adottságai

Dömsöd:

A település lakóinak száma 6000 ezer fő körül mozog.

A község nehéz anyagi helyzetben van, s ez érződik tanulóink szociális helyzetén is. A helyi munkalehetőségek csökkenése miatt a lakosság jelentős része munkanélkülivé vált. A községben élő lakosságnak kb. 10-15 %-a munkanélküli, akik többségükben alulképzettek, nem egy esetben az analfabétizmus is fellelhető. Tanulóink között, a község lakosságának összetétele alapján, egyre több a szociálisan hátrányos helyzetű, az etnikai kisebbséghez tartozó gyermek. A különbözőséget az iskola integrációval, diszkrimináció nélkül igyekszik megoldani, kezelni.

Iskolánk fenntartója Dömsöd Nagyközség Önkormányzata. A Fenntartó elvárása, hogy az Alapító Okiratban megfogalmazott feladatoknak maradéktalanul eleget tegyünk.

Iskolánk Dömsöd nagyközség központjában, több épületben működik. Az épületek kihasználtsága a Petőfi téri iskola kivételével 100 %-os, minden teremben tanítás folyik. Iskolánk zömében dömsödi gyerekeket fogad, elvéve vannak bejáró tanulók.

Az intézmény székhelye a Széchenyi úti épület, amelyet 1977-ben vettünk birtokba. Az épület csendes, forgalommentes helyen található, ligetes zöld terület veszi körül.

Az OMK épületében az emeleten alsós osztályok működnek, a Ságvári úti iskolában szintén alsós osztályok vannak, és itt alakítottuk ki a fejlesztő szobát is.

A Petőfi téri iskolában a tanulásban akadályozott, enyhén értelmi fogyatékos tanulóink tanulnak, eltérő tanterv szerint.

A tanulói közösségekről:

A tanulócsoportokkal kapcsolatos adatok:

Év	Évfolyamok								EÁI	összesen
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.		
2005/2006.	4	3	3	3	3	2	2	2	3	25
2006/2007.	4	3	3	3	2	3	2	2	3	25
2007/2008.	4	3	3	2	2	2	3	2	2	23
2008/2009.	4	3	3	3	2	2	2	3	2	24

Az alsó tagozaton egy osztály működik iskola otthonos formában.

Napközis csoportok:

Alsó tagozat: 3 vegyes csoport

EÁI: 1 vegyes csoport

Felső tagozaton: 1 vegyes csoport tanulószoba

A továbbtanulás jellemző adatai:

	2005/06.	2006/07.	2007/08.
A 8. osztály létszáma	54	45	35
Továbbtanult	52	45	35
Gimnázium	11	6	3
Szakközépiskola	20	19	19
Szakmunkásképző(9 – 10. osztály)	14	-	-
Szakiskola(9 – 10. osztály)	7	18	11
A 6. oszt.-ok száma	42	60	48
A hatosztályos gimn.-ba felvett	2	-	1

tan.			
A 4. oszt.-ok száma	62	61	51
A nyolcosztályos gimn.-ba felv.tan.	7+4 ált. isk	5	5

Apaj

A település lakóinak száma 1200 fő körül van.

Apaj község Pest megyében, Budapesttől 50 km-re, déli irányban fekszik. Kialakulásának és fejlődésének alapja a mezőgazdaság. Uradalmi birtokként nem tartozott a gyarapodó települések sorába. Ugrásszerű fejlődése a Kiskunsági Állami Gazdaság megalakulásának, /1951/ majd a település önálló községgé válásának /1986/ köszönhető.

Az 1970-es évektől megváltozott a falu arculata. Új lakások, fejlődő infrastruktúra /vezetékes víz, gázhálózat, telefonvonalak/ biztosítják a városiasodást.

A rendszerváltás negatív következményekkel is járt, melyeknek felszámolása a vártnál nehezebb. Apaj mára a társadalmi – és gazdasági szempontból elmaradott települések sorába tartozik.

Bár a munkanélküliek aránya az országos átlagnál nem nagyobb, az itt élők jelentős része a társadalom elesett, szegény rétegéhez tartozik.

Iskola 1872 óta működik a faluban. A kezdetben összevont, 1-2 osztályból álló intézmény fokozatosan vált teljesen osztott, napközis ellátást és szükségletek szerint gyógypedagógiai ellátást is biztosító, a szabadidő hasznos eltöltését is elősegítő intézménnyé. Az utóbbi években, ahogyan országosan is, településünkön is csökkent a tanuló létszám. Ennek két oka is van, egyrészt a településen kevesebb gyermek születik, másrészt a szabad iskolaválasztás miatt más településekre is járnak itt lakó tanulók.

A társadalmi változások, a kis települések egyre nehezedő költségvetési problémái, valamint a közoktatási törvénynek a létszámokra vonatkozó megszorításai vezettek oda, hogy iskolánk tagiskolaként működik a 2008/09. tanévtől kezdődően. Talán a fennmaradás körüli bizonytalanságok is megszűnnek, mert a Társulási megállapodás 8 évfolyamos iskola megmaradását rögzítette.

Mint, általában a kis településeken, itt is elvárás, hogy az iskola a település szellemi központja legyen.

Az itt élő pedagógusok tehát nem csak az iskola, hanem a település lakóinak összefogására is törekednek, ezért a rendezvények szervezésében és megvalósításában tevételesen is részt vállalnak.

A tanulói közösségekről:

A tanulócsoportokkal kapcsolatos adatok:

Év	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Össz.	Napk. csop.
2005-2006	1	1	1	1	1	1	1	1	8	3
2006-2007	1	1	1	1	1	1	1	1	8	3
2007-2008	1	1	1	1	1	1	1	1	8	2
2008-2009.	1	1	1	1	1	1	1	1	8	2

A továbbtanulás jellemző adatai:

	2005/06.	2006/07.	2007/08.
A 8. osztály létszáma	16	12	23
Továbbtanult	16	12	22

Gimnázium		1	2
Szakközépiskola	4	6	8
Szaktanulmányképző(9 – 10. osztály)	12	5	
Szakiskola(9 – 10. osztály)			12
A 6. oszt.-ok száma	26	16	16
A hatosztályos gimn.-ba felvett tan.			2
A 4. oszt.-ok száma			
A nyolcosztályos gimn.-ba felv. tan.	2		2

1. 4. 2. A társult intézmények feltételrendszere

A tanulócsoportokkal kapcsolatos adatok a tagiskolával együtt, a 2008/09. tanévben:

Törölt: 3. 3. 1.

Év	Évfolyamok								EÁI	összesen
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.		
2008-2009.	5	4	4	4	3	3	3	4	2	32

Tárgyi feltételek:

Dömsödön a tanítás négy épületben folyik, a tagiskolában Apajon egy közös udvarban, két épületben vannak az osztályok. Az osztályok és az épületek folyosói barátságosak, esztétikusak, a dekorációk gyermek központúak, családi hangulatot tükröznek.

Valamennyi épületünk felújításra, korszerűsítésre szorul.

Az iskolák felszereltségét folyamatosan igyekszünk korszerűsíteni, de ez mindig a költségvetés függvénye. A pályázati lehetőségeket is kihasználva az osztályok bútorzatát részben újakra cseréltük, a tanítást-tanulást segítő eszközöket vásároltunk. Az informatikai eszközöket is a lehetőségek szerint bővítettük, bővítjük. Az Eszközfejlesztési tervben foglaltaknak egyik intézmény sem felel meg maradéktalanul. A NAT követelményeit, összhangban a XXI. század iskolájától elvárható színvonalat, a meglévőnél korszerűbb eszközzelátottsággal lehet megfelelő szinten teljesíteni.

Tornaszoba: 2 van Dömsödön, egy Apajon.

A testnevelés órák nagy része Dömsödön a Sportközpontban valósul meg, a távolság miatt ezt a tagiskolába járó tanulóknak nem tudjuk felkínálni.

Udvar: minden iskolai épületünkhöz tartozik kisebb – nagyobb udvar, ezért tanulóink az esős és nagyon hideg napokat leszámítva minden szünetben az udvaron tudnak tartózkodni. Kifejezetten tágas és sok zöld felülettel rendelkezik a Széchenyi úti iskola, és a tagiskola. A korszerűsítés, és a felújítás azonban mindenhol szükséges lenne. Fűvesítés, korszerű játékok az alsós gyerekek, a betonos pihenő udvar újraburkolása a Széchenyi úton, és a kerítés megjavítása Apajon.

Sportpálya: 2 db van a Széchenyi úti iskolában, az OMK udvarában és az apaji tagiskolában. A pályák korszerűsítése, karbantartása és részben kiépítése nem kielégítő.

Az udvarok, sportpályák, tornaszobák biztosítják a gyerekek számára a szabad mozgást, a mindennapos testnevelés és egyéb szabadidő sport és szabadidős foglalkozások megvalósulását.

Személyi feltételek:

Pedagógus álláshelyek száma: a 2008. évi költségvetési adatok szerint Dömsödön 36 fő, Apajon 14 fő.

Közalkalmazotti jogviszonyba kinevezett pedagógusok végzettségük szerint:

- Tanítói és tanári diploma: 6 fő
- Általános iskolai tanári diploma: 18 fő
- Tanítói diploma: 24 fő
- Főiskolai és egyetemi diploma: 1 fő
- Gyógypedagógiai tanári diploma: 2 fő
- Szakvizsgázott pedagógus: 3 fő
- Könyvtáros tanár: 1 fő

Az iskola tantestülete szakmailag képzett, munkájuk iránt elkötelezett pedagógusokból áll.

A lehetőségekhez mérten igyekeznek továbbképzéseken részt venni, szakmai ismereteiket frissíteni, újakat elsajátítani. Az értelmes, hasznos újításokat felvállalják, nyitottak az új eljárások, szakmai módszerek kipróbálására.

A szakos ellátottság nem teljes, de az intézmények közötti áttanítással igyekszünk a problémát orvosolni.

A pedagógus álláshelyek betöltöttek, bizonyos feladatokat óraadó pedagógusok látnak el, mint például néptánc oktatást, és a fejlesztő feladatok egy részét.

A tantestület intézményenként viszonylag jól összeszokott, de a társulás miatt fontos törekvés, hogy a jövőben egységes pedagógiai értékeket közvetítő nevelői közösség alakuljon ki.

A pedagógusok átlagéletkora különösen a Gróf Széchenyi István Általános Iskolában magas, 4-10 éven belül jelentős számú nyugdíjba vonulás várható, az utánpótlás biztosítása komoly problémát fog jelenteni a az iskola vezetőjének.

Egyéb közalkalmazottak:

Technikai dolgozók

- 8 fő takarító részmunkaidőben
- 1 fő kézbesítő részmunkaidőben
- 1 fő fűtő, kertész, karbantartó

Ügyviteli dolgozók

- 2 fő iskolatitkár

Nevelő-oktató munkát segítő

- 1 fő pedagógiai asszisztens,

2. ISKOLÁNK NEVELÉSI PROGRAMJA

Jövőkép

Olyan iskolát szeretnénk,

- ahová minden gyerek szívesen jön, mert megértő, motiváló és szerető légkör veszi körül őket,
- ahol tanítványaink megtanulják, hogyan kell egészségesen élni,
- ahol tanulóink felkészülhetnek a tevékeny, alkotó életre,
- ahol a pedagógusok számára öröm a gyerekekkel való foglalkozás,
- ahol a tantestület minden tagja fontosnak érzi magát, megtalálja azt a tevékenységet, a legjobban ért és alkotói szabadsága kibontakozhat.
- Munkánkban a pozitív motivációra épülő fejlesztés áll, amely minden gyermek számára segíti az élethossziglani tanulás iránti attitűd kialakulását.
- Iskolánk legyen emberközpontú, ahol a legfontosabb a gyermekek fejlődésének megvalósítása, a mindennapok harmóniájának biztosítása, a hagyományos emberi értékek megőrzésére, az élet tiszteletére, és a természet szeretetére nevelés.
- Olyan tanulókat szeretnénk kibocsátani, akik megbecsülik az emberi kultúra értékeit, kellő önfegyelmel rendelkeznek, tudják kezelni a konfliktusokat.

2. 1. Nevelő-oktató munkánk legfontosabb alapelvei:

- Pedagógiai alapelvünk: gyermekszerteten alapuló, gyermekközpontú pedagógia, mely ugyanakkor felelősséget vállalni tudó és akaró embereket képez; akik az érdeklődésüknek, képességeiknek megfelelően tanulnak tovább, választanak pályát. Lehetővé tesszük, hogy tanulóink felkészüljenek a tevékeny, alkotó életre.
- Külön hangsúlyt helyezünk a kulcskompetenciák fejlesztésére. Lehetőséget biztosítunk az általános műveltség alapjainak elsajátításához.
- Nevelő-oktató munkánk a közös nemzeti értékeket szolgálja, fontos szerepet szán a hagyományok ápolásának. Ugyanakkor gondoskodunk a társadalmi igényeknek megfelelő, naprakész, modern ismeretek átadásáról is.
- A kulturált életvitel normáinak elsajátításával felkészítünk a jövőre, miközben olyan magatartásformák kialakítására törekszünk, melynek birtokában a tanulók szemléletében az egyén és a közösség érdekei egyaránt megfelelő szerephez jutnak.
- Nagy figyelmet fordítunk az emberiség előtt álló közös gondokra. Az egész világot érintő kérdésekre vonatkozóan hangsúlyozzuk:
 - az egyén és az állam felelősségét;
 - az egyén és a társadalmak lehetőségeit, feladatait a nehézségek megoldásában;
 - a Földet, az emberiséget, az egyes közösségeket fenyegető veszélyek csökkentésének fontosságát.
- Pedagógiai tevékenységünk során figyelembe vesszük, hogy a társult intézményeknek – a közös alapelvek szem előtt tartása mellett – eltérő hagyományaik és igényeik is vannak, amelyek a mindenkori éves munkatervekben jelennek meg.

Dömsödön:

- A gyermek (szülő) igényeire épített, a helyi sajátosságokat, reális lehetőségeket figyelembe vevő rugalmas szolgáltató tevékenységet folytatunk.
- Az egyéni bánásmód alapján a tehetséges tanulók képességeinek minél magasabb szintű kibontakoztatására, ugyanakkor a fejlesztésre szoruló tanulók felzárkóztatására törekszünk.

Apajon:

- Nehéz szociális helyzetükből adódóan a szülők az egész napos elfoglaltságot biztosító iskolát igénylik, mely lehetővé teszi az esélyegyenlőség megvalósulását, ugyanakkor változatos tartalmú foglalkozásaival segíti a tehetséggondozást.

Alapelveink fő irányultsága

Jövőorientált: A jövő igényeinek megfelelő, korszerű tanulói tudás megalapozása a kulcskompetenciák fejlesztésével.

Demokratikus: Az egyéni bánásmód megvalósítása a tehetséggondozást és a felzárkóztatást előtérbe helyezve.

Autonóm: Szakmai önállóság, a személyiségi jogok biztosítása - a gyermekek és a pedagógusok számára, a központi követelmények és a jogszabályok adta lehetőségek figyelembe vételével – jellemzi iskolánkat.

Esélyegyenlőségre törekvő: Iskolánk feladata, hogy elősegítse a meglévő hátrányok kiegyenlítését függetlenül attól, hogy az a tanuló személyiségéből vagy családi helyzetéből adódik-e.

Pozitív motivációt alkalmazó: Munkánk során a nevelő jellegű, meggyőzésen alapuló ráhatások módszereit részesítjük előnyben. Valljuk, hogy a nevelés folyamatának a személyiségfejlesztést kell szolgálni, amelyben a tanuló teljes jogú résztvevője az adott pedagógiai folyamatnak, az önnevelésnek.

2. 2. A nevelőtestület által közvetítendő legfontosabb értékek

- A társadalmi beilleszkedés segítése a közösségi életre való felkészítéssel, toleranciával, empátiával, kölcsönös segítségnyújtással.
- A tehetséggondozás, a bármilyen irányú tehetség keresésével és elismerésével.
- A hátrányok csökkentése szociális, kulturális téren és a tudás tekintetében egyaránt.
- A másság elfogadása és értékelése.
- A testileg és erkölcsileg egészséges életvitel.
- A korszerű ismeretek, felfogások, összefüggések átadása, megismertetése, magyarázata.
- A tapasztalati ismeretszerzés, mint az újszülött kortól tartó tanulás legfontosabb módszerének központba helyezése.
- A kreatív és problémamegoldó gondolkodás és magatartás fejlesztése.
- A nemzeti kultúra közvetítése minden nemzetiséghez tartozó gyermek számára, valamint egymás kultúráinak megismertetése.
- A természeti kultúra, környezettudatos viselkedés.
- Hagyományőrzés.
- Értékeink mindig irányokat határoznak meg; nem zárt érték közvetítést jelentenek. Hangsúlyozzuk, hogy amennyiben bármely értékünket zártan értelmeznénk, nem valósíthatnánk meg az önálló véleményalkotás képességének fejlesztését.
- Iskolánk értékrendszerének közvetítése során hangsúlyt kell helyezni az önálló véleményalkotás lehetőségére.

- Tudatosítani kell gyermekeinkben, hogy önállóan kialakított értékrendszerükkel a társadalomban úgy éljenek, hogy közben ne zavarják mások autonómiáját, személyiségi jogait.
- Az általunk közvetített értékek elfogadtatásának, a közös normakövetelésnek egyetlen biztosítéka a következőkben megfogalmazott közeli és távoli célok, az azokkal együtt járó feladatok tevőleges vállalása.

2. 3. Céljaink

2. 3. 1. Távlati céljaink

- Az európai gondolkodásmód megalapozása
 - Korszerű társadalmi, jogi, művészeti ismeretek nyújtása
 - A tolerancia, a másság elfogadtatása
 - Az önérvényesítésre való törekvés képességének alakítása mások autonómiájának tiszteletben tartásával
- A társadalomba való beilleszkedés megalapozása
 - A közösségi élet szabályainak megismertetésével valódi „kisközösségek” létrehozása
 - A közösségen belüli feladatok vállalása, és azok értékelése
 - A kommunikációs és információs kultúra kialakítása, fejlesztése
 - A pozitív énkép és az önismeret képességének kialakításával a gyermek valós képességeinek megfelelő pályaeorientáció
 - Az esélyegyenlőségre törekvéssel segíteni a bármely okból hátrányos tanulóink beilleszkedését
- A közéleti kultúra kialakítása
 - A társas kapcsolatok fejlesztése
 - A kultúrált vita szabályainak elsajátíttatása
 - A kritikai érzék fejlesztése
- Igény és képesség kialakítása az állandó és önálló tanulásra, a folyamatos önképzésre
 - Alkalmazható ismeretek
 - Gyakorlatorientált nevelés
 - Ismeretek sokoldalú megszerzésének lehetőségei (könyvtár, számítógép, Internet, média)
 - A kreatív problémamegoldó gondolkodási mód fejlesztése
 - A működő műveltség megalapozása
 - Önművelő szakkörök létrehozása
- A korszerű erkölcsös életforma és értékrendszer alapjainak lerakása
 - Az egymás iránti tiszteletre nevelés
 - A fegyelem, az önfegyelem, az önértékelés képességének kialakítása
 - A becsületesség, a tisztesség fontosságának tudatosítása
- A nemzeti értékek tudatosítása

- Nemzeti történelmünk alapos megismertetése, hagyományaink, értékeink megőrzése
- A nemzeti ünnepek méltó megünneplése
- Az egymáshoz közel élő nemzetiségek életének, kultúrájának kölcsönös megismertetése, megbecsülése
- A környezet tudatos gondolkodásmód kialakítása
 - Az élő és élettelen természet megfigyelése. A következő gondolat tudatosítása: az ember nem ura, csak része a természetnek
 - A környezetvédelemmel kapcsolatos viselkedés alapjainak lerakása
- Kulcskompetenciák fejlesztése
 - Távlati célkitűzéseink megvalósításakor a tanulói kulcskompetenciák fejlesztésére építünk. Az egyes kompetencia területek életkoronként eltérő hangsúllyal, de végig kísérik pedagógiai munkánkat.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- Anyanyelvi kommunikáció
- Idegen nyelvi kommunikáció
- Matematikai kompetenciák
- Természettudományos kompetenciák
- Digitális kompetencia
- Hatékony és önálló tanulás kompetenciája
- Szociális és állampolgári kompetenciák
- Kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetenciák
- Esztétikai és művészeti kompetenciák

A kompetenciaterületek fejlesztésének műveltségterületenkénti lebontását a helyi tanterv tantárgyi része tartalmazza részletesen.

2. 3. 2. Közeli céljaink

- Tehetség gondozás
 - A tehetség felismerése
 - Fejlesztése
 - Kapcsolattartás a tehetségeket támogató más intézményekkel Dömsöd – Apaj vonatkozásában is (Dezső Lajos AMI, Sportcsarnok, OMK, Nagyközségi Könyvtár,)
- Fejlesztés, felzárkóztatás
 - A szociokulturális hátránnyal élő tanulók támogatása, korrepetálása külön odafigyeléssel
 - A különböző szociális háttérű, eltérő fejlettségű tanulóink integrált oktatása
 - A sajátos nevelési igényű gyermekek egyénre szabott fejlesztése
 - Beilleszkedési, magatartási és tanulási zavarral küzdő tanulók egyéni megsegítése
 - Nevelő-oktató munkát segítő szakemberek, első sorban logopédus és iskolapszichológus alkalmazása
- Kompetencia alapú nevelési-oktatói módszerek széles körű alkalmazása
 - Személyközpontú, interaktív tanulásszervezési eljárások alkalmazása

- Sajátos tanulásszervezési eljárások a különleges bánásmódot igénylő tanulókra
 - Együttműködő, kooperatív technikák alkalmazása
 - Motivációra épített, differenciált tanulásszervezés
 - Nem szakrendszerű oktatási eljárások
 - Projektoktatás lehetősége
- A környezetvédelemmel kapcsolatos pozitív attitűd kialakítása
 - Tisztább, egészségesebb környezet megteremtése
 - Aktív részvétel környezetünk szépítésében, védelmében
 - Szelektív hulladékgyűjtés
 - Az egészséges életmódra felkészítés
 - A rendszeres testmozgásra szoktatás
 - Az egészségre veszélyes tényezők megismertetése, káros hatásainak tudatosítása
 - A helyes táplálkozási – és higiéniai szabályok megismertetése
 - A szabadidő hasznos eltöltésére nevelés
 - A családi szerepek értékeinek és feladatainak megerősítése
 - Az egymás iránti felelősségvállalás
 - A család, mint legfontosabb közösség
 - Munkamegosztás a családon belül
 - A családon belüli kölcsönös alkalmazkodás tudatosítása
 - Az alapvető, a családdal kapcsolatos ügyintézés praktikumai
 - Az életkori sajátosságoknak megfelelő szexuális felvilágosítás
 - Hatékony együttműködés a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal / esetjelzés, problémák feltárása, megoldások keresése/
 - Az alapfokú oktatással kapcsolatos jártasságok, készségek, képességek megfelelő szintű elsajátíttatása
 - Íráskészség
 - Olvasási készség
 - Szövegértő olvasás képességének kialakítása
 - A számolási készség
 - A logikus gondolkodásmód fejlesztése
 - A tantervben megfogalmazott ismeretek elsajátíttatása
 - Egységes értékelési rendszer alkalmazása a gesztor- és társult intézményben

2. 3. 3. Célok és a feladatok az iskolai nevelés-oktatás első szakaszára /bevezető- és kezdő szakasz/

- Óvni és fejleszteni az iskolába lépő kisgyermekben a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot.
- Átvezetni a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.

- Fogékonyra tenni a tanulót saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok értékei iránt. Felkelteni a tanulók érdeklődését a társadalmi jelenségek, folyamatok megfigyelésére.
- Segíteni a gyermek természetes fejlődését, érését; eljárásainknak, módszereinknek a tanuló életkori sajátosságaihoz igazításával.
- A tanítási tartalmak feldolgozása során elemi ismeretek közvetítése, alapkészségek fejlesztése, igazodva a tanulók eltérő kognitív képességéhez.

2. 3. 4. Célok és feladatok az iskolai nevelés-oktatás második szakaszára (alapozó- és fejlesztő szakasz)

- Az első szakasz nevelő-oktatómunkájára építve a képességek, készségek fejlesztése.
- Kulcskompetenciák megalapozása.
- Felkészítés a továbbtanulásra.
- Segíteni a tanulókat a társadalomban zajló jelenségek értékelésére, a társadalom adott viszonyai közötti eligazodásban, beilleszkedésben.
- Felkészíteni diákjainkat a jogok és köteleességek törvényes gyakorlására.

2. 4. A célból következő feladataink

2. 4. 1. Feladataink az alapfokú nevelő-oktatómunka bevezető, és kezdő szakaszára

- A pedagógiai munkánk középpontjában a személyre szóló fejlesztésre való törekvés álljon.
- A tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, és az így motivált munkában fejlődnek a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és előmozdítjuk érzelmvilágának gazdagodását.
- Engedjük teret a tanulók játék-és mozgás iránti vágyának.
- Adjunk mintákat az ismeretszerzéshez, a feladat-és problémamegoldáshoz.
- Alakítsuk ki a megfelelő tanulási szokásokat.
- Támogassuk az egyéni képességek kibontakozását.
- Segítsük a tanulási nehézségek leküzdését.
- Törekedjünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek a gyermekek szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.
- Hívjuk fel a tanulók figyelmét a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékekre.
- Erősítsük meg a humánus magatartásmintákat, szokásokat.
- A gyermekek jellemét formálva segítsük a személyiség érését, helyes fejlődését.

2. 4. 2. Feladataink az alapfokú nevelő- oktatómunka alapozó, és fejlesztő szakaszára

- Az alapozó szakaszban az iskolai tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák, képesség –együttesek megalapozása.
- A fejlesztő szakaszban a kompetenciák fejlesztése, a megerősítése, bővítése, hatékonyságának növelése.
- Fejlesszük a tanulóknál azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való kiegyenlített, építő kapcsolatokhoz szükségesek.

- A tanórai és tanórán kívüli tevékenységek során fejleszteni, formálni kell a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaraterejét, segítőkészségét, szolidaritás-érzését, empátiáját.
- Tudatosítani a tanulóknál a közösség demokratikus működésének értékét és általánosan jellemző szabályait.
- A nemzeti azonosságtudat fejlesztése mellett nevelnünk kell az egymás mellett élő különböző kultúrák megismerésére, megbecsülésére.
- Tisztázni és tudatosítani kell az egyén és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, és ezek egymáshoz való viszonyulását.
- Erősíteni szükséges az Európához való tartozás tudatát, más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak - egyetemes értelemben vett - megismertetésével, elfogadtatásával.
- Fontos megértetni, hogy a természeti és az épített környezet védelme, fejlesztése az emberiség, azaz a mi felelősségünk.
- Be kell láttatni, hogy az emberiség közös gondjainak megoldásában az egyénnek is felelőssége van.

2. 4. 3. A cél kritériumai

- Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjai minden tantárgyból egyéni képességeik alapján a tőlük elvárható legjobb szinten felelnek meg az iskolánk helyi tantervében meghatározott követelményeknek.
- Ismereteik, készségeik, képességeik és jártasságaik olyan komplex tudássá érnek össze, amely képessé teszi őket arra, hogy ismeretlen helyzeteket gyorsan és sikeresen oldjanak meg.
- Ismerik és alkalmazzák a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedési és magatartásformákat.
- A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók a 8. osztályt befejezik, és legalább szakmát adó középfokú intézményben teljesítik tankötelezettségüket
- A nemzeti ünnepeinken méltósággal, fegyelmezetten viselkednek.
- A felső tagozat végére szokássá válik a közvetlen környezetük védelme, tisztántartása.
- A tehetséggondozó szakkörök betöltik szerepüket.
- A rászoruló gyermekek (SNIa, SNIb és BTM) szakszerűen felszerelt fejlesztő szobában, szakember vezetésével kapják meg a segítséget.(fejlesztőpedagógus, pszichológus, logopédus)
- Igénybe veszik a mindennapos testnevelés nyújtotta lehetőségeket.
- Az idegen nyelvet és a számítástechnikát megfelelő eszközök segítségével tanulják.

2. 5. Iskolánkban folyó nevelő-oktató munka nevelési módszerei, eszköz-, és eljárásrendszere

A nevelés eszközei, eljárásai, módszerei a nevelési folyamatnak egymással összefüggő, egymást feltételező, fontos elemeit, tényezőit jelentik. Cél az, hogy a tanulókat pozitív tevékenységekre készítssük, valamint kiküszöböljük a negatív hatásokat.

A **nevelési módszerek** közül mindig azokat kell kiválasztani, amelyek igazodnak:

- a tanulók életkori sajátosságaihoz,
- értelmi fejlettségükhöz,

- képességükhöz,
- a nevelő személyiségéhez,
- pedagógiai kultúráltságához,
- felkészültségéhez,
- vezetői stílusához,
- valamint a mindenkori szituációhoz és annak tartalmához.

Nevelő-oktató munkánk eszközrendszere

- Nyelvi (verbális) eszközök
- Nem nyelvi (non verbális) eszközeink
- Szociális technikák

2. 5. 1. A tanítási-tanulási folyamatban hangsúlyozott módszereink

„a tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése, tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése”-NAT

A tanulás módszerei

- A problémamegoldás elvére épülő, a probléma-szituáció megteremtésén alapuló magyarázat, megbeszélés, vita
- Önálló ismeretszerzés, ahol a pontos feladat-meghatározás, az eszközök biztosítása után a feladat megoldását mindig megbeszélés, ellenőrzés követi
- Kutató-, felfedező módszer, amely a megfigyelést, tanulmányozást, modellezést és a kísérletek műveletét takarja
- Adaptív tanulásszervezési technikák az egyéni bánásmódot igénylő, SNI, és BTM tanulók megsegítése érdekében
- Infokommunikációs eszközök felhasználása az ismeretszerzésben

A tanítás módszerei

- Megbeszélés, beszélgetések, kérdve- kifejtés, viták megszervezésével
- Bemutatás-szemléltetés valós dolgok és modellek, kísérletek megfigyeltetésével
- Egyénre szabott, differenciáló módszerek alkalmazása
- Interaktív, a tanulók motivációját fenntartó tanulásszervezési eljárások
- Kooperatív technikák alkalmazása
- Digitális technikák széles körű alkalmazása
- A tanulók tapasztalataira, előzetes ismereteire építő, a tanulók belső motivációját fejlesztő technikák alkalmazása
- Tanulási technikák tanítása, önálló és hatékony tanulási technikák elsajátíttatása
- A vázlatkészítés mozzanatainak elsajátíttatása
- Projektoktatás
- Sajátos, tantermen kívüli ismeretszerzési alkalmak, módszerek:
 - Tanulmányi kirándulások,
 - Erdei iskola
 - Múzeumok látogatása

Ezek az alkalmak a szülők előzetes tájékoztatásával, a szülők anyagi támogatásával valósulhatnak meg. Az ismeret átadás ezen a programokon csak úgy történhet, hogy az ott részt nem vevő tanulók értékelését hátrányosan nem érheti.

A tanítási-tanulási folyamat ellenőrzése, értékelése során alkalmazott módszerek

- Megfigyelések
- Eredményvizsgálatok (felmérések, tesztek stb. a tanítási órákon)
- Az országos kompetencia mérések eredményeinek értékelése
- Versenyeredmények értékelése
- Tanítási órák, foglalkozások látogatása
- Fogadó órák, szülői értekezletek
- Nevelőtudástestületi megbeszélések
- Középiskolákból érkező visszajelzések, bevalás vizsgálatok

2. 5. 2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az átdolgozott Nemzeti Alaptantervben és a Kerettantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás szolgálják, hogy tanulóink:

- különböző szintű adottságaikkal;
- eltérő mértékű fejlődésükkel;
- iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal;
- eltérő érdeklődési körüket érintő tevékenységükkel;
- szervezett ismeretközvetítéssel;
- spontán tapasztalataikkal összhangban, minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

2. 5. 3. Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladataink:

A tanulók erkölcsi nevelése

A különböző szociokulturális háttérrel rendelkező tanulóink között a hátrányok feltárásával és kompenzálásával az esélyegyenlőség biztosítására törekszünk.

Feladataink: az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása tanulóink körében. (szociális kompetenciák)

A tanulók értelmi nevelése

Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása, felkészülés az egész életen át tartó tanulásra. (hatékony, önálló tanulás kompetenciájának fejlesztése)

A tanulók érzelmi nevelése

A tanulókat körülvevő környezet jelenségeire, a közösségre és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

(énkép, önismeret fejlesztése)

A tanulók közösségi nevelése

Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. Az együttműködési készség kialakítása az önismeret fejlesztésével. (szociális kompetencia)

Kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása. (anyanyelvi kommunikáció)

A tanulók esztétikai nevelése

Szűkebb és tágabb környezetünk esztétikájának tudatosítása, értékmegőrző magatartás kialakítása.

Igényesség önmagunkkal és környezetünkkel szemben. (esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség)

Az önismeret kialakításával a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség formálása. (énkép, önismeret fejlesztése)

A tanulók hazaszeretetre nevelése

A haza, a szülőhely múltjának és jelenének megismerése. A nemzeti hagyományok ápolása, megbecsülése; a hazaszeretet érzésének felébresztése. (szociális és állampolgári kompetencia)

A tanulók állampolgári nevelése

Az alapvető emberi, állampolgári és Európai Unió jogok és kötelességek megismertetése. Problémaérzékenység kialakítása a társadalmi jelenségek és problémák iránt. (állampolgári kompetencia)

A tanulók munkára nevelése

A munka fontosságának tudatosítása. A munkavégzés, mint az ember egész személyiségét fejlesztő folyamat iránti tudatos törekvés, igény kialakítása. (kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia)

A tanulók egészséges életmódra nevelése

A testmozgás képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti vágy felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása.

A tanulók környezeti nevelése

A természetes és mesterséges emberi környezet értékeinek megismerése. Értékmegőrző és fejlesztő, környezettudatos magatartás kialakítása. Az egészséges természet kialakításáért és megtartásáért felelős tudatos és felelős személyiség kialakítása. (természettudományos kompetencia)

2. 5. 4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Célok a közösség fejlesztés területén:

Valamennyi tevékenységnek hozzá kell járulnia:

- az egyén (tanuló) közösségi magatartásának kialakításához,
- a közösségi szokások, normák elfogadásához,
- a másság elfogadásához,
- az együttérző magatartás kialakulásához,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez,
- a véleménynyilvánítás megfelelő formáinak megismeréséhez
- a környezettudatos magatartás kialakulásáért.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink:

- Minden tanuló tanulja meg a társas együttélés alapvető szabályait, melyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek, (szociális kompetencia)
- Ismerkedjenek meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságaival, nemzeti kultúránk értékeivel. (állampolgári és szociális kompetencia)
- Sajátítsa el – életkorának megfelelő szinten – azokat az ismereteket, gyakorolja azokat a tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek, (állampolgári és szociális kompetencia, anyanyelvi kompetencia)
- Legyen nyitott, megértő a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt. (állampolgári és szociális kompetencia, anyanyelvi kompetencia)

- Válgjon érzékennyé környezete állapota iránt. Kapcsolódjon be közvetlen környezete értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés válgjon meghatározóvá (természettudományos kompetencia).
- Legyen képes az új audiovizuális környezetet megérteni, és azt szelektíven használni. (digitális kompetencia)
- Tudjon társaival és a felnőttekkel is adott témáról, anyanyelvén szabatosan kommunikálni. (anyanyelvi kompetencia)
- Rendelkezzon helyes elképzelésekkel a majdani – felnőtt – életvitelére vonatkozóan.
- Ismerje meg a környezet leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülésének módjait. Kapjon kellő mélységű támogatást a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzéséhez. (természettudományi kompetencia)
- Tanuljon meg tanulni. Készüljön fel az élethosszig tartó tanulásra. Legyen képes önellenőrzésre, mások segítésére és segítő szándékú ellenőrzésre. Tevékenysége erősítse a közösséghez való kötődést (hatékony, önálló tanulás).

A közösségfejlesztés színterei iskolánkban:

- a tanórák, osztályfőnöki órák,
- a tanórán kívüli foglalkozások
 - napközi, tanulószoba
 - séta, kirándulás
 - tanulmányi- és osztálykirándulások
 - szakkörök, énekkar
 - sportfoglalkozások
- a diákönkormányzat
- iskolarádió
- az iskolai rendezvények, ünnepélyek
- egyéb szabadidős tevékenységek
 - színházlátogatások
 - klubdélutánok, játékdélutánok
 - néptánc, társastánc
- közös programok EÁI-val (télapó, farsang, ünnepélyek) /Dömsöd/
- bekapcsolódás a helyi civil szervezetek tevékenységébe /Apaj/

2. 5. 5. Módszerek, eljárások,

A kommunikáció kulcsszerepe:

- Közösségi tervek és eredmények megbeszélése, személyiség és közösségelemző kritikák, szemléletformálás, viták az osztályfőnöki órákon
- Konfliktuskezelési technikák elsajátíttatása
- Közösségfejlesztés az életkori sajátosságok figyelembevételével (közös cél, közös tevékenység, majd értékelés)

Közös munka, közös tevékenység:

- Szokás rendszer, felelősi rendszer kialakítása, értékelése
- Segítségnyújtás különböző formái a tanulásban,
- Osztálydekorálás, faliújság készítés, projektkészítés
- Műsorok szervezése, (osztály-, iskolai-, települési)
- Pályázatok készítése

- Környezeti értékek megbecsülése, kijelölt területek gondozása
- Szelektív hulladékgyűjtés

Közösségi élmények érzelmi töltéssel:

- Színház-, mozi-, kiállítás látogatások
- Klub délutánok (vetélkedő, játék, sport stb.)
- Osztálykirándulás, tanulmányi kirándulás, tábor
- Iskola szintű események (emléknap, pályázatok, sportnap, futóverseny)
- Iskolai, osztályprojektek
- Erdei iskola

Az önkormányzás képességének alakítása:

- A diákönkormányzat működése (DÖK)

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása, ápolása:

- A falu, mint nagyobb közösség összetételének, vallásának, szokásainak, másságának, tevékenységének ismerete, részvétel saját településünk közösségi életében
- Az iskolai programokban, ünnepélyeken való részvétel fontosságának tudatosítása, az iskolai jelképek szerepének tudatosítása

Jeles napjaink Dömsödön és Apajon

- Tanévnitó
- Megemlékezés október 6-áról
- Október 23.
- Télapó
- Magyar Kultúra Napja
- Farsang
- Március 15.
- Szavalóversenyek
- Anyák napja
- Gyermeknap
- Pedagógus nap
- Ballagás
- Tanévzáró

Hagyományok Dömsödön

- Széchenyi -napok
- Halottak napja (pedagógus sírok)
- Advent (1, 2, 3, 4)
- Karácsonyi koncert
- Költészet Napja
- Dömsödi Napok
- Futóversenyek
- Olimpiai sportnap az olimpia évében

Hagyományok Apajon

- Szülők-nevelők bálja
- „Bemutakozunk!” műsor (az iskola névadója tiszteletére)
- Ötévente egyszer sportbemutató

- Föld Napja (ciklusonként, rendezvényel)
- Madarak és Fák Napja (környezetszépítési tevékenységgel vagy túrázással)

2. 6. A beilleszkedési és magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Napjainkban a családok egyre kevésbé tudják ellátni szocializáló, védő funkcióikat, emiatt nagyok a társadalmi elvárások az intézményes neveléssel szemben.

A szokásrendszerek, a harmonikus személyiség, a pozitív énkép kialakulása a nyugodt és biztonságos családi háttérrel feltételezi. Zaklatott világunkban azonban egyre több gyermek nélkülözi a szeretetteljes családot, amelynek negatív következményei az iskolai életben is megmutatkoznak.

A beilleszkedési és magatartási gondokkal küzdő tanulók esetében a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez legfontosabb feladatunk a prevenció és a folyamatos gondozás.

Pedagógusaink - gyógypedagógusaink és a fejlesztőpedagógusunk segítségét is igénybe véve - igyekeznek megismerni a tanulási, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulóink személyiségét, családját, együtt igyekeznek feltárni a problémák okait. A problémák feltárása érdekében a Nevelési Tanácsadó vizsgálatát kérjük.

Beilleszkedési, magatartási nehézségek kezelésének módszerei, elvei:

- Segítségnyújtás a gyermeknek, hogy tanulja meg befolyásolni saját temperamentumát (érzelmeit szóban és kulturáltan kifejezni, konfliktuskezelési technikák elsajátíttatása)
- A gyermek érzelmeinek felismerése és elfogadása pedagógus és az iskolatársak részéről - befogadó (inkluzív) magatartás
- Határozott, következetes, egyértelmű, kiszámítható szabályok kialakítása a gyermekkel közösen, és ezek következetes betartatása
- A gyermek viselkedésére vonatkozó elvárások pontos megfogalmazása, fokozatosság, következetesség érvényesítése

Fejlesztendő kompetenciák a pedagógiai tevékenységek során:

- Anyanyelvi kompetencia
- A hatékony önálló tanulás kompetenciája
- Szociális és állampolgári kompetencia
- Digitális kompetencia

A megismerés és a problémák feltárása utáni feladataink és azok szinterei:

- A vizsgálati eredmények után a szakvéleményben leírtak szerint járunk el, terápiás módszereket alkalmazunk, a lehetőségeink szerint. (sajnos sem logopédus, sem iskolapszichológus nincs az iskolában!!)
- Esetelemzésekkel segítjük, hogy a hatékony nevelés érdekében egységes szemlélet alakuljon ki a gyermeket tanító kollégák körében
- Differenciált bánásmódot, egyéni elbírálást alkalmazunk a tanítási órákon
- Önismeret, helyes önkép kialakítására törekszünk
- Egyéni fejlesztéssel, korrepetálással segítjük tanulásukat
- Integrált formában, az egyéni képességekhez igazodó differenciálással, és a tananyag differenciálásával segítünk
- Részképesség zavar esetén (SN1a, SN1b) a gyermekek fejlesztő foglalkozáson vesznek részt, ahol differenciált feladatokkal, egyéni haladási tempóval, egyéni motiválással segítjük továbbhaladásukat. (Fejlesztő pedagógus)

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló egyéb tevékenységek:

- Rendszeres kapcsolatot tartunk a helyi óvodával, Nevelési tanácsadóval, és a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal, Gyámügyi előadóval.
- Kislétszámú első osztályt indítunk a tanulási veszélyeztetett tanulóknak (Dömsöd)
- Családlátogatások, rendkívüli fogadóórák alkalmai
- Személyes, egyéni tanácsadás tanulóknak, szülőknek
- Egészségvédő, mentálhigiénés programok szervezése
- A tanulók szabadidejének szervezése (szünidei programok, tanórán kívüli foglalkozások)

2. 7. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

Minden gyerek tehetséges valamiben. Pedagógusaink feladata felismerni és támogatni ezt, valamint feltárni a fejlesztés lehetőségeit.

Gyakorlatunkban oktató munkánk során frontális munka mellett differenciált, kiscsoportos és egyéni foglalkozások alkalmával nyílik lehetőség az egyéni képességek megismerésére és kibontakoztatására. A szaktárgyi tanulmányok terén ezt külön feladatok: gyűjtőmunka, egy-egy téma önálló feldolgozása, szakkörök, házi-, területi-, körzeti, megyei tantárgyi versenyek biztosítják. Fontos a tanulók felkészítése, ösztönzése, biztatása, előmenetelének figyelemmel kísérése. Segítjük a középiskolai beiskolázásnál a megfelelő iskolatípus megtalálását.

A jó tanulmányi eredmények mellett támogatjuk az eredményesen sportoló, vagy kiváló közösségi munkát végző tanulókat is.

Fejlesztendő kompetenciaterületek:

- Kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetencia területén:
 - Egyéni tervkészítés, megmértetés, kockázat felvállalása (versenyek),
- Digitális kompetencia területén:
 - Önálló információkeresés interneten
- Szociális és állampolgári kompetenciák területén:
 - Közösség iránti elkötelezettség, csoportmunkában konfliktus megoldási készség
- Önálló tanulás:
 - Saját tanulás megtervezésének, megszervezésének képessége
- Esztétikai és művészeti tudatosság

Feladataink, tevékenységeink a kompetenciaterületek fejlesztése érdekében:

- tanulmányi versenyek szervezése, pályázatokon való részvétel támogatása, a versenyzés etikájának megtanítása, biztató értékelés;
- versenyekre való felkészítés
- középiskolára való felkészítés matematika, magyar és idegen nyelv tantárgyakból
- hatékony a kiscsoportos munkamódszerek alkalmazása tanítási órákon;
- önálló kiselőadások szakórákon, szakkörökön, elsősorban a tehetséges tanulóknak;
- órai differenciálás, a házi feladatok differenciálása;
- könyvtári órák a könyvtárhasználat céljából, illetve egy-egy téma feldolgozása tanári irányítással, kutatási lehetőségekkel
- önálló kezdeményezés támogatása (kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetencia)
- a könyvtár egyéb lehetőségeinek kihasználása – zenehallgatás, videózás stb. „
- kisebb kézműves és dekorációs munkák, kiállítások rendezése
- újságszerkesztés, iskolarádió (digitális kompetencia)

- műsorok összeállítása a források felhasználásával
 - internet-használat kutatómunkához, iskolaújság készítéséhez. (digitális kompetencia)
 - csoportbontás képességek szerint
 - mindennapos testnevelés adta lehetőségek kihasználása, versenyeztetés,
 - szakkörök (tantárgyi, énekkar, sport, rajz)
 - sportkör
- együttműködés a Dezső Lajos AMI-val (néptánc, társastánc, grafika,)

2. 8. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Alapelvek:

Az iskolai gyermekvédelem olyan komplex és preventív tevékenységi rendszer, amelyet a gyermeki szükségletek (szeretet, biztonság, esélyegyenlőség, egészségvédelem) kötelességek és jogok kiteljesítésére való folytonos törekvés jellemez.

A gyermekvédelem csak akkor lehet eredményes, ha a gyermekek mindenekfelett álló érdekének érvényesítését tartjuk elsődlegesnek, és ennek kapcsán szoros együttműködés alakul ki valamennyi érintett résztvevő között.

A gyermek- és ifjúságvédelmi munka minden pedagógus feladata, kiemelt osztályfőnöki tevékenység. Minden gyermek és család egyéni bánásmódot igényel, csak úgy lehetünk sikeresek, ha erre rátalálunk.

A gyermekvédelmi felelős segíti az iskola pedagógusainak gyermekvédelmi munkáját.

A gyermekvédelemnek alapvetően két nagy területe van:

- Az egyik a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulókkal való törődés. Környezetünkben a veszélyeztetésnek és a hátrányos helyzet kialakulásának többféle formája jelenik meg. A családok szétesése, az alacsony kereset, munkanélkülivé válás, a nagycsaládról való gondoskodás terhe, érzelmi, erkölcsi elhanyagottság, egészségügyi problémák, tanulási nehézségek, magatartászavarok.
- A másik terület az intézmény valamennyi tanulóját érintő preventív és felvilágosító tevékenység. Ez akkor lesz hatásos, ha az ártalmak és veszélyek bemutatásával párhuzamosan felvértezzük tanulóinkat a védekezési lehetőségekkel. Hasznos tevékenységek, tartalmas életcélok felé irányítjuk figyelmüket

Fejlesztendő kompetenciaterületek:

- Kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetencia területén:
 - Egyéni tervkészítés, megmértetés, kockázat vállalás, döntési képesség,
 - Életvezetési ismeretek
- Digitális kompetencia területén:
 - Ismeretszerzés képessége, kritikai gondolkodás
- Szociális és állampolgári kompetenciák területén:
 - Együttműködés szabály-, norma tudat, egészséges életmód, csoportmunkában konfliktus-megoldási készség, énkép, önismeret, konfliktuskezelés
- Önálló tanulás
 - Alapkészségek kiépülése, motiváció, tanulási szándék, értékelés, önértékelés képessége

2. 8. 1. Feladatok, eljárások, tevékenységek:

Elsősorban a megelőzésre helyezük a hangsúlyt:

- nevelési eljárásainkkal a lehető legnagyobb mértékben közelíteni kívánjuk egymáshoz az eltérő anyagi és társadalmi helyzetű tanulóink neveltségi és tudásszintjét

- törekszünk a „másság” elfogadtatására, szeretnénk megtanítani őket együtt élni hátrányos helyzetű társaikkal
- igyekszünk megismerni az iskolánkba lépő új tanulók – első osztályosok és más iskolából érkezettek családi hátterét
- felismerve a gyermekekre leselkedő veszélyeket, az osztályfőnöki órák programjában nagy súllyal szerepel a dohányzás, az alkohol, a drog, az AIDS, és ezzel szoros összefüggésben a bűnmegelőzés és az áldozattá válás problémája
- a különleges bánásmódot igénylő vagy valamilyen részképesség- fejlődési zavarral küzdő gyermekek számára biztosítjuk a megfelelő ellátást
- a deviáns magatartási formák kialakulásának megelőzésére, egyénre szabott nevelést, a fejlesztésre szorulóknak egyénre szabott követelményrendszert igyekszünk alkalmazni
- a határtalan, és a szülői-, felnőtt kontroll nélküli televíziózás, internetezés ártalmairól rendszeresen szólunk a szülői értekezleteken és a fogadó órákon
- az osztályfőnökök a veszélyhelyzetbe kerülő vagy abban szenvedő tanulóinknak a jelzőrendszer működtetésével segítségnyújtást biztosítanak
- az étkezési, a tankönyvtámogatások és a diákjóléti hozzájárulások (táborozások, erdei iskolai programok stb.) igénye esetén a gyermekvédelmi felelős az osztályfőnökkel együtt javaslatot tesznek a segítségre szoruló gyerekek és családok támogatására
- igyekszünk rendszeres kapcsolatot kialakítani a szülőkkel

Fokozott figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulókra.

- A már kialakult hátrányos helyzet illetve veszélyeztetettség esetén igyekszünk orvosolni a bajt
- A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóink tanulmányi munkáját, magatartását folyamatosan figyelemmel kísérjük, az osztályfőnökök is, és (vagy) a gyermekvédelmi felelősök folyamatosan nyomon követik fejlődésüket.
- A tanulási nehézségekkel küzdő tanítványainkat korrepetáljuk, napközibe, tanulószobába irányítjuk.
- Igyekszünk az ingerszegény környezetből érkezőket is élményekhez juttatni kirándulások, táborozások, kulturális szabadidős és sportprogramokba való bevonással.
- Megemlékezünk a hagyományos ünnepnapokról és jeles napokról, (mikulás, karácsony, farsangi bál, húsvét, gyereknap), ápoljuk hagyományainkat, élményt és példát adva azok számára is, akiknél ez otthon nem adatik meg.
- Tanítványaink szüleivel igyekszünk állandó kapcsolatban lenni.

Munkánk eredményessége érdekében kapcsolatot tartunk más intézmények szakembereivel:

- iskolaorvossal, védőnőkkel
- családgondozókkal
- pszichológussal,
- a rendőrség és
- a gyámhatóság munkatársaival.

Szociális hátrányok enyhítése érdekében felmérések, információk alapján megfelelő intézkedéseket kezdeményezünk:

- étkezési hozzájárulás
- tankönyvvásárlási támogatás
- rendkívüli szociális segélyek (tanulmányi kirándulás, ballagás, stb.)
- rendszeres gyermekvédelmi támogatás céljából.

- Tájékoztatjuk a családokat a törvény adta család- és gyermekvédelmi lehetőségekről. Kapcsolatot tartunk fenn a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal, a Nevelési Tanácsadóval. Jelzőrendszeri feladatainknak eleget teszünk.

2. 9. A tanulási kudarcoknak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A felzárkóztatás alapelvei:

- Az inkluzív gondolkodásmód megértése és elmélyítése pedagógusaink körében
- A fejlesztés, korrekció, a felzárkóztatás feltétele az alapos feltáró munka, amely minden pedagógus felelőssége.
- A felzárkóztatás alapja a bizalom és az önbizalom erősítése, fokozott személyesség a munkakapcsolatokban.
- Az elfogadó magatartás tudatos és folyamatos fejlesztése a pedagógusok és a tanulók körében
- A segítségnyújtás – mint alapvető magatartásforma – állandó fejlesztése.
- A társadalmi, szociális különbségekből és a fogyatékoságból eredő különbözőségek mérséklése.

Fejlesztendő kompetencterületek:

- Kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetencia területén:
 - Egyéni tervkészítés, megmértetés, sikerkritérium megfogalmazása,
- Anyanyelvi kompetencia:
 - Valamennyi tantárgy elsajátításához, személyközi, társas kommunikáció képessége
- Digitális kompetencia területén:
 - Számítógép használata, tanulást segítő programok használata
 - Önálló információkeresés interneten, kritikai gondolkodás
- Szociális és állampolgári kompetenciák területén:
 - Közösség iránti elkötelezettség, csoportmunkában konfliktus-megoldási készség, szabály- és norma- tudat kialakítása, önismeret, önkép fejlesztése, önbecsülés, a másság elfogadása, felkészülés a felnőtt életre
- Önálló tanulás
 - Tanulási motiváció kialakítása, alapkészségek elsajátíttatása, saját tanulás megtervezésének, megszervezésének képessége
- Esztétikai és művészeti tudatosság
 - Igényesség kialakítása a saját munkája, környezete iránt

Felzárkóztatást elősegítő programjaink, eljárások:

- Minden tanévben egy kislétszámú első osztályt is indítunk (Dómsöd), ahol az egyéni odafigyelés fokozottan érvényesülni tud.
- A fejlesztő pedagógus segítségével felhívjuk a tanulási problémák okára a figyelmet.
- Szükség esetén további vizsgálatokra küldjük tanulóinkat.
- A diagnózisnak megfelelő terápiás foglalkozásban részesítjük tanulóinkat – fejlesztő foglalkozások, tanulás-korrekció, korrepetálás.
- Egyénre szabott fejlesztési tervek alapján végezzük a felzárkóztatást, fejlesztést.

- A problémák korai feltárása érdekében alsós fejlesztő pedagógusunk minden év decemberéig elvégzi a DIFER felmérést elsős tanulóinkkal vagy csak a tanulási veszélyeztetett tanulóknál.
- Az alsó tagozatból a felső tagozatba lépéskor, a tanév első hónapjában az alsó tagozatos osztályfőnökök esetmegbeszélés keretében „átadják” felső tagozatos kollégáinknak a tanulókat, kiemelve a speciális fejlesztő eljárásokban részt vevő tanulók nevelésére, tanítására, értékelésére vonatkozó ismereteket.
- A nem szakrendszerű oktatás keretében, az 5-6. évfolyamon, kompetenciafejlesztéssel segítjük a felzárkóztatást.
- Tanórán belül differenciált foglalkozással, változatos tanulásszervezéssel fokozott segítségnyújtást biztosítunk a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek számára, tanulóinkat önmagukhoz képest értékeljük.
- A fejlesztő pedagógus a tanítókkal és a szaktanárokkal rendszeresen megbeszéli az aktuális problémákat. Kölcsönösen tájékoztatják egymást az elért eredményekről, tanácsaikkal segítik a szülőket,
- A tanulási zavarral küzdő tanulókat segítjük az önálló tanulás szokásainak, és a tanulási készségek kialakításában (szövegértés, olvasástechnika), s a tanulási technikák megismerésében, alkalmazásában.
- Törekszünk az egyéni tanulási motiváció erősítésére, biztató dicsérettel, javító szándékú elmarasztalással.
- Az érintett gyermekek önismeretét, önértékelését fokozottan fejlesztjük annak tudatában, hogy gyakran torz képük lehet saját magukról és az őket körülvevő világról.
- Építünk a közösség nevelő hatására (társak hatása sokszor erősebb, mint a pedagógusé).
- A kötelező tanórán kívüli foglalkozásokon, szakkörökön is a tanulók személyiségfejlődését segítjük.
- Segítjük a pályaválasztásukat.
- Segítségre szoruló tanulóinkat napközi (ha van rá lehetőség, és igény akkor iskolaotthonos osztályba irányítjuk), tanulószoba igénybe vételére ösztönözzük.
- Rendszeres kapcsolatot tartunk a Nevelési tanácsadóval, a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal.

2. 10. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Tapasztalható, hogy Dömsödön és Apajon is fokozatosan csökken a tanulók létszáma, ugyanakkor egyre több a nehéz anyagi körülmények között élő család.

A jövő nemzedékért érzett felelősségünk tudatában igyekszünk segíteni a hátrányos helyzetű tanulóink beilleszkedését, folyamatos fejlődését.

Ez a feladat igényli tőlünk a legtöbb tapintatot, empátiát.

A szülő nehezen nyilatkozik anyagi gondjairól, sokszor a pedagógus veszi észre, hogy a család problémáival küzd.

Az otthoni gondok mindig kihatnak a tanulók tanulmányi munkájára, sőt magatartására is. Ez a legfontosabb jelzés a pedagógus számára. Ha egy gyerek megváltozik – főleg negatív irányba – ott a problémát elsősorban a családban kell keresni.

Fontos feladat, hogy a családokat partnerként vonjuk be az iskolai folyamatokba, döntésekbe. El kell érniük, hogy bizalommal fordulhassanak bármelyik kollégához, ha segítséget igényelnek.

A gyermekvédelmi felelősök és az osztályfőnökök együttműködése itt még fontosabb, mert a bizalom megteremtése a diszkrét segítségnyújtáson múlik.

A szociális hátrányok enyhítését a következő kompetencterületek fejlesztése segíti:

- Anyanyelvi kommunikáció:
 - Önálló szövegértés, szövegalkotás, gondolatok, vélemény megfogalmazása szóban és írásban
- Matematikai kompetencia:
 - Alapvető, gyakorlati számolási és gondolkodási képességek kialakítása, amelyek konkrét élethelyzetek megoldására készítik fel.
- Digitális kompetencia:
 - Számítógép használata, információkeresés, kritikus gondolkodás
- Szociális és állampolgári kompetencia:
 - Konfliktusmegoldás, szocializáció, beilleszkedés közügyekben való eligazodás segítése, önismeret, helyes önkép kialakítása, szabály- és normakövetés, az egyén és az élet tisztelete. Egészséges életmód.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységi formák:

- Felzárkóztatás, illetve tehetséggondozás
- Egyén bánásmód érvényesítése a tanórákon
- Kislétszámú osztály az első évfolyamon (Dömsöd)
- Napközi, tanulószoba
- Egészséges életmódra nevelés, tanítási órán, és tanítási órán kívül
- Mentálhigiénés programok, prevenciós programok
- Pályaorientációs tevékenység,
- Továbbtanulásra való felkészítés (magyar, matematika tantárgyak)
- Táborozások, kirándulások,
- Szabadidő helyes eltöltését biztosító programokban való részvétel szorgalmazása
- Tájékoztatás a szociális juttatások lehetőségéről, (tankönyv, étkezés stb)
- Különböző szintű támogatások elnyerésére történő ösztönzés,
- Figyelemfelhívás a tanulást segítő foglalkozások előnyeire,
- Kapcsolattartás a szülőkkel és a segítő intézményekkel,
- Táborozási, kirándulási, tanszer, ballagás stb. hozzájárulások iránti igény támogatása,
- Alapítványi támogatásokhoz való hozzájutás segítése
- Pályázat-figyelés, részvétel pályázatokon (Arany János Tehetséggondozó Program, Út a középiskolába stb.)
- Egészségügyi szűréseken való részvétel

2. 11. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése és oktatása

A Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelveiről szóló 2/2005.(III.1) OM rendelet alapján

Intézményünk a Nevelési tanácsadó, vagy a Szakértői és Rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján fejlesztésre szoruló gyermekeket integráltan oktatja. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelése-oktatása részben szegregáltan történik, eltérő tanterv szerint. A tanulókkal gyógypedagógiai végzettségű pedagógusok foglalkoznak, akik a fejlesztéshez szükséges speciális feltételekkel optimálisabb körülményeket tudnak biztosítani.

A fejlesztés alapelvei, céljai, feladatai

Alapelvek:

Olyan iskolai légkört igyekszünk biztosítani, amelyben felnőtt és gyermek jól érzi magát, ahol a társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, különösségét, másságát is elfogadva.

Célok:

- A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációjának, iskolai pályafutásának segítése a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő integrált oktatással. Fő célnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladás tekinthető.
- Az értelmi fogyatékos tanulók fejlesztésének célja, hogy a gyógypedagógiai nevelés egészét átható habilitációs és rehabilitációs neveléssel az értelmi fogyatékos fiatalok szocializációja, társadalmi integrációja eredményes legyen.

Feladatok:

- Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók érdekében a NAT differenciált alkalmazása, a fogyatékoságból adódó hátrányos következmények csökkentése, vagy ellensúlyozása.
- A képességek tervszerű fejlesztése az egyéni fejlődési sajátosságok szerint.
- A tanítás- tanulás folyamatában megmutatkozó sérült funkciók korrigálása, kompenzálása, a tanulási technikák elsajátíttatása, a szociális képességek fejlesztése, az önálló életvezetésre nevelés.

A tanulók fejlesztésében részt vevő szakemberek feladatai

Az osztályfőnök feladata

- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált neveléséhez és oktatásához a fejlesztésben részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal kell rendelkeznie.
- A tananyag- feldolgozásnál figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmak sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző módosulásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket kell alkalmaznia.

A fejlesztő pedagógus munkája

- A tanulók fejlesztésében jelentős részt vállal a fejlesztőpedagógus, aki gyógypedagógiai tanár.
- Együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógusok tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait.
- Terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon, egyéni fejlesztési terv alapján, a rehabilitációs órakeretben.
- Segíti a többségi pedagógusok számára a pedagógiai diagnózis értelmezését.

Gyermekvédelmi felelős

- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi munkáját, magatartását.
- Kapcsolatot tart az osztálytanítókkal.
- Szükség esetén beavatkozik, él a jelzőrendszeri lehetőségekkel.

Tárgyi feltételek

Az integráltan oktatott tanulók körében

- a tanuló speciális igényeihez szükséges környezet kialakítása (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása)
- a tanulók speciális igényeihez szükséges tankönyvek kiválasztása, beszerzése
- speciális segédeszközök a tanításhoz
- számítógépek, szoftverekkel
- fejlesztő szoba, speciális fejlesztő eszközökkel

A szegregáltan oktatott értelmi fogyatékosok tanításánál

- Ők jelenleg a Petőfi tér 10. szám alatt lévő épületben tanulnak.
- Az épületben 4 tanterem, 1 tornaszoba, 1 nevelői szoba, 1 szertár, 1 vizesblokk található.
- A tantermek bútorzata elfogadható.
- A tornaszoba egy tanteremből lett kialakítva. Berendezése 3 bordásfal, 1 mászórud és 1 mászókötéll, zsámolyok, tornaszőnyegek, svédsekreány és egy ping-pong asztal.
- Vizesblokkunk a higiénias előírásoknak megfelel.
- Informatika órán és a számítástechnika szakkörön a Széchenyi úti iskola számítógépeit használják a tanulók.

Személyi feltételek

- 2 fő gyógypedagógus
- 2 fő tanító (egyikük 2009-ben befejezi a gyógypedagógia szakot)

2. 12. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő- oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

Az iskolai nevelő-oktató munkát segítő szemléltetést és a tanulók tevékenykedtetését az osztályterekben és a szaktantermekben az alábbi alapfelszerelések és eszközök megléte biztosítja (tantermenként egy-egy lenne kívánatos): írásvetítő, diavetítő, fali vetítővászon. Ezen kívül számítógépek, internet hozzáférés, projektor és interaktív táblák kellene, hogy segítsék a kompetencia alapú oktatást, valamint igen nagy szerepük lehetne az egyéni fejlesztés megvalósulásában is.

Az alsó tagozatos magyar nyelv és irodalom tanítását segítő felszerelések és taneszközök (tantermenként):

- Képek, betűkártyák, szótagkártyák, hívóképek
- Írott és nyomtatott ABC (falikép)
- Betűsín
- Bábok
- Fali táblák
- Gyermeklexikon
- Szólások, közmondások könyve
- Nemzeti jelképek (fali tábló)
- Történelmi arcképsorozat
- Helyesírási szabályzat és szótár

Az alsó tagozatos matematika tanítását segítő felszerelések és taneszközök (tantermenként):

- Űrmértékek (cl, dl, l)
- Demonstrációs óra
- Táblai vonalzó
- Táblai körző
- Számkártyák (1-1000-ig)
- Helyiérték táblázat
- Kéttányéros mérleg és súlysorozat
- Hőmérő
- Színes rudak

Az alsó tagozatos környezetismeret tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Az idő (oktatótábla)

- Iskolai iránytű
- Magyarország domborzati térképe
- Magyarország közigazgatási térképe a megyecímerekkel
- Szobai hőmérő
- Borseszégő
- Domborított földgömb
- Videokazetták

Az alsó tagozatos ének-zene tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Ritmus eszközök: triangulum, xilofon, kisdob
- Zenehallgatási anyagok hangkazettán vagy CD-n, CD lejátszó

Az alsó tagozatos rajz tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Dia- és videofilmek

Az alsó tagozatos technika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Olló, kés, vonalzó
- Mintázó eszközök
- Építőkocka (fa)
- Szövőkeret
- Csiszolópapír
- Szerelőkészlet

Az alsó tagozatos testnevelés tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Síp
- Gumilabda
- Babzsák
- Ugrókötél
- Kislabda
- Tornapad
- Tornaszámolyok
- Medicinlabda
- Karika
- Jelzőszalagok
- Ugrószekrény
- Dobbantó
- Tornaszőnyeg
- Bordásfal
- Mászókötél
- Mérőszalag

A felső tagozatos magyar nyelv és irodalom tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Térkép (irodalomtörténeti)
- Írók arcképsorozat
- Szótárak, szabályzatok, lexikonok
- Hanganyag (hangkazetta, video, CD)
- A kötelező olvasmányok
- Médiaszekrény, felszereléssel

A történelem tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Falitérképek:
 - a tantervi témakörök szerint
- CD, DVD, Videokazetták
- Írásvetítő transzparens 5-8.

- Falitablók
- Médiaszokrény, felszereléssel

Az idegen nyelv tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- szótárak
- hangkazetta, szemléltető anyagok, videokazetta, CD, DVD
- Médiaszokrény, felszereléssel

A felső tagozatos matematika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Táblai körző
- Táblai vonalzó 45°-os, 60°-os
- Táblai szögmérő
- Méterrúd fából
- Alaphálók, alapábrák
- Nagy matematikusok arcképei
- Sík és mértani modellezőkészlet
- Faliképek, szemléltető ábrák
- Kétkaros mérleg és súlysorozat.
- Testek, szétszedhető testek
- Űrmérték sorozat
- Írásvetítő transzparenszek

Az informatika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Számítógép és tartozékai (15 db)
- Hangkártya + hangfal
- Nyomtató
- Fali tablók:
 - A számítógép belső felépítése
 - Az input-output eszközök csatlakoztatása
 - A billentyűzet.
- Alapvető programok
- Projektor
- Laptop

A természetismeret és a földrajz tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Terepasztal
- 5.-8. osztályos diafilm sorozat
- 5.-8. osztályos írásvetítő fólia-sorozat
- Kőzetgyűjtemény
- 5.-8. osztályos táblai vak-térképsorozat.
- Hőmérő
- Iránytű
- Térképjelek
- Magyarország térképe
- A Föld (falitérképek)
- Földgömb
- Kontinensek domborzati, és ország térképe
- Hangkazetta, szemléltető anyagok
- Videokazetta, CD, DVD,
- Médiaszokrény, felszereléssel

A fizika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Írásvetítő fólia-sorozat (fizika 7-8. osztály)
- Mágneses rúd párok
- Táblai mágnesek
- Fizikusok arcképcsarnoka (falikép sorozat)
- SI mértéktáblázat (falikép)
- Mágneses készlet (komplett)
- Lejtőmodell
- Mikolacső
- Mechanikai eszközkészlet (tanulókísérleti eszköz)
- Nyomás, sűrűdés vizsgálatára alkalmas eszközkészlet
- Rugós erőmérő
- Kétkarú emelő
- Karos mérleg, súlysorozattal
- Hőmérő
- Hőtágulást bemutató tanári eszközkészlet
- Kétütemű, négyütemű motorminta
- Áramátalakító
- Csengő reduktor
- Dugaszos ellenálláskérek
- Elektromotor és generátor
- Elektrovaria (tanári bemutató eszközkészlet,)
- Transzformátor modell
- Mérőműszerek
- Tanulókísérleti eszközkészlet áramkörök létrehozására
- Sztatikus elektromosságot létrehozó eszközkészlet
- Optikai pad (lencsékkel, tükrökkel, prizmatartó)
- Tanulókísérleti eszközkészlet a fény vizsgálatára
- Videokazetta, CD, DVD,
- Médiaszekrény, felszereléssel

A biológia tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Biológiai egységcsomag
- Írásvetítő transzparenszek
- Diapozitívok az 5.-8. osztályos biológia tanításához
- Kézi nagyító
- Metszettároló
- Mikroszkóp kiegészítőkkel
- Virág modellek
- Állati koponyák
- Madár csontvázak
- Emlős csontvázak
- Fogtípusok
- Lábtípusok
- Oktatótáblák, faliképek, falitablók
- Szarvas v. őzágancs
- Halak (csontváz)
- Béka (csontváz)
- Férge gyík (csontváz)
- Nemzeti parkjaink (falitérkép)

- Emberi csontváz
- Emberi torzó
- Emberi szervek (modell)
- Videokazetta, CD, DVD,
- Médiaszokrény, felszereléssel

A kémia tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Üvegeszközök, kémcső, főzőpohár, óraüveg stb.
- Borszeszegő
- Kémcsőfogó
- Vasháromláb
- Vízbontó készülék
- Kalotta molekulamodell
- Pálcika modell
- Mágneses atommodell
- Tanuló kísérleti eszközök
- Vegyszerek
- Fali tablók:
- Atomok elektronvonzó képessége
- Fémek jellemerősségi sora
- Periódusos rendszer
- Videokazetta, CD, DVD,
- Médiaszokrény, felszereléssel

A felső tagozatos testnevelés tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Magasugrómérce
- Magasugróléc
- Labdák
- Súlygolyó
- Tornaszokrények
- Tornapadok
- Dobbantók
- Tornaszámolyok
- Medicinlabdák
- Ugráló kötelek
- Kézi súlyzók
- Mászókötel
- Gyűrű
- Szőnyegek

2. 13. A szülő, tanuló, pedagógus iskolai együttműködésének formái, az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségei

Az iskola akkor működik eredményesen, ha a tanulók érdeklődésére épít, és figyelembe veszi a szülői érdekeket is.

A gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és pedagógus közösségünk koordinált, aktív együttműködése.

Ezen együttműködés:

- **alapja** a gyermek nevelése-oktatása iránt érzett közös felelősség;
- **megvalósulási formái** a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység
- **feltétele** a kölcsönös tisztelet, őszinteség, bizalom és tájékoztatás
- **várható eredménye:** a családi és iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a kedvezően fejlődő gyermeki személyiség.

Elvárásaink a szülők felé:

- együttműködő magatartást, a problémák nyílt jelzését, megbeszélését, megoldását
- a gyermekek tanulmányi munkájának folyamatos figyelemmel kísérését,
- a gyermekek tanulmányi munkájához szükséges felszerelések biztosítását,
- aktív részvételt az iskolai szülői értekezleteken és rendezvényeken,
- nevelési problémák, családi nehézségek őszinte jelzését, közös megoldás keresését,
- érdeklődő-segítő hozzáállást, visszajelzést az iskola működésével kapcsolatban,
- szervező segítségnyújtást, iskolaszépítő tevékenységet.

A szülőkkel való kapcsolattartáshoz az alábbiakkal járulunk hozzá:

- nyílt napok, nyílt órák szervezése
- rendszeres tájékoztatás tanulóink előmeneteléről, magatartásáról
- előre tervezett szülői értekezletek (évente 2 alkalommal)
- rendkívüli szülői értekezletek
- fogadó órák (évente 2 alkalommal), egyéni fogadó órák egyeztetett időpontban
- előadások szervezése igényelt téma szerint
- pályaválasztási tanácsadás
- pályaválasztási szülői értekeztet
- családlátogatás
- gyermekvédelmi felelősök szociális és nevelési problémákban nyújtott támogatása
- Szülői Szervezeti megbeszélések (SZMK)

A szülői ház és iskolánk együttműködésének további lehetőségei:

- közös rendezvények szervezése a diákok, a szülők és a pedagógusok részvételével;
 - Sportnap, Széchenyi nap, iskolai ünnepélyek, megemlékezések, Szülők- nevelők bálja, Valentin bál, farsang, kirándulások, úszás stb.
- Az iskolai alapítvány bevonása a közös rendezvények támogatásába
- Felmerülő problémáinak megoldásához segítséget kérhetnek:
 - szaktanártól,
 - osztályfőnöktől,
 - fejlesztő pedagógustól,
 - iskolatitkártól (tanügyi, ügyviteli esetek)
 - az iskola vezetőitől

A tanuló és pedagógus együttműködésének lehetőségei:

- Osztályfőnöki órák, egyéni megkeresések
- A diákönkormányzat képviselőinek részvétele a diákok többségét érintő változtatások előtt a nevelőtestületi értekezleten, vagy vezetőségi értekezleten.
- Iskolai diákfórum megszervezése
- A DÖK segítő tanár folyamatos kapcsolattartása az iskola vezetésével, a diákok kéréseinek továbbítása

- A pedagógusok aktív részvétele diákrendezvényeken (farsang, DÖK nap, osztályrendezvény, kirándulás stb.)
- DÖK bevonása azon intézményi dokumentumok véleményezésébe, amelyre azt jogszabály előírja

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

- A szülőkkel való kapcsolattartásban, az együttműködés változatos formáinak, módszereinek a bővítése.
- El kell érni, hogy a szülők nagyobb számban legyenek partnerei a pedagógusoknak nevelésben
- Szorgalmazni kell, hogy megismerjék az iskola nevelési-oktatási célkitűzéseit, és azok megvalósításában aktívan működjenek közre.

3. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

3.1. Az iskola képzési szakaszai

évfolyam	szakasz	nevelő-oktató munka legfőbb feladata
1-2. osztály	bevezető	- óvoda és iskola közötti sikeres átmenet megoldása - játékos tanulás, figyelembe véve a gyerekek egyéni fejlődési ütemét, érdeklődését
3-4. osztály	kezdő	- tanítási és tanulási folyamatok erősítése a tanulók képességeihez igazodó terhelés megtartásával - kulcskompetenciák folyamatos fejlesztése
5-6. osztály	alapozó	- az önálló tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák megerősítése - a szakrendszerű oktatás előkészítése
7-8. osztály	fejlesztő	- szakrendszerű oktatás

3.2. Érvénybe lépő tantervek és tanulói óraszámok 2008. szeptemberétől

Tanév	1.	Óraszámok	2.	Óraszámok	3.	Óraszámok	4.	Óraszámok	5.	Óraszámok	6.	Óraszámok	7.	Óraszámok	8.	Óraszámok
2008/2009	NAT	20 + 2	NAT	20 + 2	NAT	20 + 2	NAT	22,5 + 2	*NAT.II	22,5+3	CS	22,5 + 3	CS	25 + 4	CS	25 + 4
2009/2010	NAT.II	20 + 2	NAT.II	20 + 2	NAT.II	20 + 2	NAT.II	22,5 + 2	*NAT.II	22,5 + 3	*NAT.II	22,5 + 3	CS	25 + 4	CS	25 + 4
2010/2011	NAT.II	20 + 2	NAT.II	20 + 2	NAT.II	20 + 2	NAT.II	22,5 + 2	*NAT.II	22,5 + 3	*NAT	22,5 + 3	NAT.II	25 + 4	CS	25 + 4
2011/2012	NAT.II	20 + 2	NAT.II	20 + 2	NAT.II	20 + 2	NAT.II	22,5 + 2	*NAT.II	22,5 + 3	*NAT	22,5 + 3	NAT.II	25+4	NAT.II	25 + 4

Magyarázat:

CS = a 2003. évi költségvetési törvény 103. § (4) bekezdésében előírt óraszám- és tananyagcsökkentés alapján felülvizsgált helyi tanterv

NAT = a 2003. évi törvénymódosítás és a NAT 2003 alapján felülvizsgált helyi tanterv,

NAT. II = a NAT 2007. alapján felülvizsgált helyi tanterv, amely tartalmazza a kulcskompetenciákat, és a ráépülő fejlesztési területeket.

*a nem szakrendszerű oktatás bevezetésére került.

3. 3. Tantárgyi rendszerek és óraszámok

3. 3. 1. DÖMSÖD

Általános óraterv az enyhe fokban értelmileg sérült tanulócsoportok számára:

Általános óraterv az összevont tanulócsoportok számára

Évfolyamok Tantárgyak	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7,5	7,5	7	6,5	6	6	4	4
Élő idegen nyelv							1	1
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4
Informatika (benne könyvtár- és médiaismeret)	0,5	0,5	0,5	1	1	1	1	1
Történelem (benne hon- és állampolgári ismeretek)					2	2	2	2
Környezetismeret (benne természeti és társadalmi ism.) társadalmi ismeret	2	2	2	4				
Természetismeret (benne fizika, kémia, biológia)					2	2	3	3
Földrajz							1,5	1,5
Ének- zene-tánc –dráma	1	1	1	1	1	1	1	1
Rajz és kézművesség	1	1	1	1	1	1	1	1
Életvitel és gyakorlati ismeretek	1	1	1,5	2	2	2	3	3
Testnevelés és sport	3	3	3	3	3	3	3	3
Osztályfőnöki					0,5	0,5	0,5	0,5
Kötelező óraszám	20	20	20	22,5	22,5	22,5	25	25
Habilitáció-rehabilitáció (15%)	3	3	3	3	3	3	4	4

Megjegyzés:

- Az óraterv a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelveiről szóló 2/2005.(III.1) OM rendelet alapján készült

- A tanulók többnyire összevont csoportban tanulnak.
- A tanulói létszámtól függően, valamint a Fenntartó döntése alapján tanévenként változhatnak az összevont csoportok, illetve alakulhat ki önálló osztály.
- A tanév elején, a csoport összevonás ismeretében (önálló osztály, kettes összevonás, hármas összevonás) az általános óraterv alapján készülnek el az aktuális csoportokra vonatkozó óratervi táblázatok.
- Az aktuális év csoportjainak óratervi órai nyomon követhetők a tantárgyfelosztást tartalmazó táblázatokban és az órarendekben.
- készült a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelveiről szóló 2/2005.(III.1) OM rendelet alapján

Óraterv az 1 – 4. évfolyam számára

Tantárgy	1. évfolyam		2. évfolyam		3. évfolyam		4. évfolyam	
	Heti	Évi	Heti	Évi	Heti	Évi	Heti	Évi
Magyar irodalom, nyelvtan	8	296	8	296	8	296	7	259
Idegen nyelv	-	-	-	-	-	-	3	111
Matematika	4	148	4	148	4	148	4	148
Környezetismeret	1	37	1	37	1,5	55,5	2	74
Ének-zene	1	37	1	37	1,5	55,5	1,5	55,5
Rajz- és vizuális nevelés	1,5	55,5	1,5	55,5	1,5	55,5	1,5	55,5
Technika és életvitel	1	37	1	37	1	37	1	37
Testnevelés és tánc	4+1	185	4+1	185	4+1	185	4+1	185
ÖSSZESEN	21,5	795,5	21,5	795,5	22,5	832,5	25	925
Ebből kötelező órák	20		20		20		22,5	
Ebből kötelezően választható Mindennapos testnevelés	1,5		1,5		2,5		2,5	
Felhasználható további órakeret								
Csoportbontás a Közoktatási Törvény 52. § / 7.	0,5		0,5		-0,5		-0,5	
Egyéni fejlesztés Közoktatási Törvény 52. § / 11.								
2008/2009. tanév 10 %	2		2		2		2,25	
2009/2010. tanév 11 %	2,2		2,2		2,2		2,5	
2010/2011. tanév 12 %	2,4		2,4		2,4		2,7	

Óratervezés az 5 – 8. évfolyam számára

Tantárgy	5. évfolyam		6. évfolyam		7. évfolyam		8. évfolyam	
	Heti	Évi	Heti	Évi	Heti	Évi	Heti	Évi
Magyar nyelv	2	74	2	74	2	74	2	74
Magyar irodalom <i>Dráma</i>	2,5	92,5	2	74	2	74	2	74
Történelem és állampolgári ismeret <i>Emberismeret társadalomismeret, Etika</i>	2	74	2	74	2	74	2	74
Idegen nyelv	3	111	3	111	3	111	3	111
Matematika	4	148	4	148	4	148	4,5	166,5
Informatika	1	37	1	37	1	37	1	37
Természetismeret <i>Egészségtan</i>	2	74	2	74				
Fizika					2	74	1,5	55,5
Biológia <i>Egészségtan</i>					1,5	55,5	1,5	55,5
Kémia					1,5	55,5	1,5	55,5
Földünk és környezetünk					2	74	1,5	55,5
Ének-zene	1,5	55,5	1,5	55,5	1	37	1	37
Rajz és víz. kultúra Hon- és népismeret Mozgókép és média ismeret	1,5 0,5	55,5 18,5	1,5 0,5	55,5 18,5	1	37	1	37
Technika és életvitel	0,5	18,5	0,5	18,5	0,5	18,5	0,5	18,5
Testnevelés és sport <i>Tánc</i>	4	148	4	148	4	148	4	148
Osztályfőnöki	1	37	1	37	1	37	1	37
Összes tanóra	25,5	943,5	25,5	943,5	29	1073	29	1073
Ebből kötelező órák	22,5		22,5		25		25	
Ebből kötelezően választható								
Informatika	1		0,5		-		-	
Testnevelés	1,5		1,5		1,5		1,5	
Ének-zene	0,5				-		-	
Magyar ny. és i.			-		0,5		0,5	
Matematika	-		1		1		1	
Földünk és környezetünk					0,5		0,5	
Fizika					0,5		0,5	
Rajz							0,5	
Egészségtan							0,5	

Felhasználható további órakeret								
Csoportbontás, tanórán kívüli f., tömegsport K. T. 52. § / 7. 9.	2,62		2,62		3,5		3,5	
Egyéni fejlesztés K. T. 52. § / 11.								
2008/2009. tanév 10 %	2,25		2,25		2,5		2,5	
2009/2010. tanév 11 %	2,5		2,5		2,8		2,8	
2010/2011. tanév 12 %	2,7		2,7		3		3	

További órakeretek: (Közzoktatási törvény 52.§ (3)-(18.)

- Napközi otthon,
- Iskolaotthon
- Tanulószoza
- Rehabilitációs foglalkozások órakerete
- A nem szülői kérésre magántanulók órakerete
- A fenntartó által biztosított külön órakeret, amely jelenleg a kötelező órák óratömegének 4%-a.

A nem szakrendszerű oktatás bevezetése miatt azonban ezt mindenképpen kívánatos lenne legalább 10 %-ra megemelni.

3. 3. 2. Arany János Általános Iskola, tagiskola Apaj

Óraterv az 1 – 4. évfolyam számára

Tantárgy	1. évfolyam		2. évfolyam		3. évfolyam		4. évfolyam	
	Heti	Évi	Heti	Évi	Heti	Évi	Heti	Évi
Magyar irodalom, nyelvtan	8	296	8	296	7,5	277,5	7	259
Idegen nyelv, német	-	-	2	74	2	74	3	111
Matematika	5	185	4,5	166,5	4,5	166,5	4	148
Környezetismeret	1	37	1	37	1,5	55,5	2	74
Ének-zene	1	37	1	37	1,5	55,5	1,5	55,5
Rajz- és vizuális nevelés	1,5	55,5	1,5	55,5	1,5	55,5	1,5	55,5
Technika és életvitel	1	37	1	37	1	37	1	37

Testnevelés és tánc	3+1	148	3+1	148	3+1	148	3+1	148
ÖSSZESEN	21,5	795,5	23	851	23,5	869,5	24,5	906,5
Ebből kötelező órák	20		20		20		22,5	
Ebből kötelezően választható: Testnevelés	1		1		1,5		2	
Német nyelv			2		2			
Felhasználható további órakeret								
Csoportbontás a Közoktatási Törvény 52. § / 7.	0,5		-1		-1,5		-	
Egyéni fejlesztés Közoktatási Törvény 52. § / 11.								
2008/2009. tanév 10 %	2		2		2		2,25	
2009/2010. tanév 11 %	2,2		2,2		2,2		2,5	
2010/2011. tanév 12 %	2,4		2,4		2,4		2,7	

Óraterv az 5 – 8. évfolyam számára

Tantárgy	5. évfolyam		6. évfolyam		7. évfolyam		8. évfolyam	
	Heti	Évi	Heti	Évi	Heti	Évi	Heti	Évi
Magyar nyelv	2	74	2	74	2	74	2	74
Magyar irodalom <i>Dráma</i>	2,5 1	129,5	2,5		2	74	2	74
Történelem és állampolgári ismeret <i>Emberismeret társadalomismeret</i> , Étika	2	74	2	74	2	74	2	74
Idegen nyelv	3	111	3	111	3	111	3	111
Matematika	4	148	4	148	4	148	4,5	166,5
Informatika	1	37	1	37	1	37	1	37
Természetismeret <i>Egészségtan</i>	2	74	2 0,5	74 18,5				
Fizika					2	74	1,5	55,5
Biológia <i>Egészségtan</i>					1,5	55,5	1,5 0,5	55,5 18,5
Kémia					1,5	55,5	1,5	55,5
Földünk és környezetünk					2	74	1,5	55,5
Ének-zene	1,5	55,5	1,5	55,5	1,5	55,5	1	37
Rajz és víz.	1,5	55,5	1,5	55,5	1	37	1	37

kultúra								
Mozgóképes és média ismeret					0,5	18,5		
Technika és életvitel Hon-és népismeret	0,5+0,5	37	0,5+0,5	37	0,5	18,5	0,5	18,5
Testnevelés és tánc	3+1	148	3+1	148	3	111	3	111
Osztályfőnöki	1	37	1	37	1	37	1	37
Összes tanóra	26,5	980,5	26	962	28,5	1054,5	28	1036
Ebből kötelező órák	22,5		22,5		25		25	
Ebből kötelezően választható órák								
Informatika	0,5		0,5		-		-	
Testnevelés	1,5		1,5		1,5		1,5	
Dráma	1				-			
Magyar ny. és i.	0,5		0,5		0,5			
Matematika	0,5		1		1		1	
Földünk és környezetünk					0,5			
Fizika								
Rajz								
Egészségtan							0,5	

Felhasználható további órakeret								
Csoportbontás, tanórán kívüli f., tömegsport K. T. 52. § / 7. 9.	1,5		2		4		4,5	
Egyéni fejlesztés K. T. 52. § / 11.								
2008/2009. tanév 10 %	2,25		2,25		2,5		2,5	
2009/2010. tanév 11 %	2,5		2,5		2,8		2,8	
2010/2011. tanév 12 %	2,7		2,7		3		3	

További órakeretek: (Közköztatási törvény 52.§ (3)-(18.)

- Napközi otthon
- Tanulószoza
- Rehabilitációs foglalkozások órakerete (SNI-s tanulók fejlesztésére)
- A nem szülői kérésre magántanulók órakerete
- A fenntartó által biztosított további órakeret, amely a jelenleg érvényes, a Fenntartó által 2004-ben elfogadott Pedagógiai Programban heti 15 óra.

A feladatok ellátásához kötelező órakeret legalább 10%- ára továbbiakban is szükség lenne.

3. 3. 3. Az iskolában oktatott tantárgyak tantervéről:

- Iskolánkban, a helyi tantervünkben meghatározott tananyag elsajátítása, a követelmények teljesítése csak a szabadon választott tanítási órákon való részvétellel teljesíthető. Ezt a tényt az iskolába való beiratkozáskor közöljük, illetve minden évben az első szülői értekezleten a napló megfelelő helyén a szülőkkel alá is íratjuk.
- Helyi tantervünket az Oktatási Miniszter 28/2000. IX. 21. OM rendelet mellékleteként kiadott kerettanterv és a Kormány 202/2007.(VII.31.), a NAT kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003.XII.17. rendelet módosításáról kiadott rendeletében foglaltak szerint készítettük el, és igazítottuk saját iskolánkra.
- Az integráltan oktatott SNIa és SNIb tanulók egyéni fejlesztése a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelveiről szóló 2/2005.(III.1) OM rendeletben foglaltak alapján történik.
- Az integráltan oktatott SNIa és SNIb tanulókra vonatkozó tantervi követelményeknél a szakértői véleményekben leírtak szerint járunk el, és figyelembe vesszük a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelveiről szóló 2/2005.(III.1) OM rendeletben foglaltakat.
- A nem integráltan oktatott, az enyhe fokban értelmileg sérült tanulók helyi tanterve a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelveiről szóló 2/2005.(III.1) OM rendeletben foglaltak figyelembe vételével készült.
- A dömsödi iskolában német és angol nyelv oktatása folyik.
- A nyelv megválasztása elsősorban a szülők döntése, de szakmai és költségvetési okok miatt, az iskola vezetője figyelmen kívül hagyhatja a szülők kérését. Ha a tanuló emiatt az ötödik évfolyamba lépéskor nyelvváltoztatásra kényszerül, akkor felzárkóztatását a szaktanárok oldják meg (Dömsöd). Egyéb esetekben egyéni elbírálás alapján.
- Az idegen nyelv oktatása csoportbontásban történik. A csoportba sorolásról a szaktanárok javaslatára az igazgató dönt.
- Az idegen nyelv óraszám haladó csoport esetén, a 6. évfolyamtól kezdődően heti négy óra (Dömsöd).
- Az apaji tagiskolában csak német nyelv oktatása folyik, ott csoportbontásra általában nincs szükség a viszonylag alacsony létszámok miatt.
- Törekszünk a képességek szerinti csoportbontásra más tárgyak esetén is, de ez mindig az osztály létszám, a pedagógus létszám és a költségvetés függvénye.
- A csoportbontások elsősorban a következő tantárgyaknál indokoltak: matematika, magyar nyelv és irodalom, informatika, technika.
- Az apaji tagiskolában a mindennapos testnevelés a délutáni tömegsport foglalkozásokkal, és egyéb sport szakkörök (foci, aerobik, stb) formájában valósul meg.
- Az ismeretek átadása történhet tantermen kívül is, de csak akkor, ha ennek költségét a szülők vállalják. Ehhez a szülők írásbeli nyilatkozata szükséges. Ezeket a foglalkozásokat a pedagógusnak írásban terveznie kell.
- Az iskolai tantermen kívüli ismeretátadási lehetőségek:
 - Projektoktatás
 - Erdei iskola
 - Tanulmányi kirándulás (max.2 tanítási nap)
 - Tanítási időben színház-, múzeumlátogatás, amelynek tartalma, témája valamely
 - tantárgyhoz kötött.
- Az egyes tantárgyak tananyagát, a kiemelt kulcskompetenciákat, fejlesztési feladatokat, és követelményeket a tantárgyak helyi tanterve tartalmazza.

- A helyi tantervek egyes tantárgyaihoz a mikrotanterveket, tanmeneteket a pedagógusok készítik el az aktuális tanévre.

3. 4. A nem szakrendszerű oktatás az 5-6. osztályban

3. 4. 1. A nem szakrendszerű oktatás bevezetésének törvényi háttere

A Köznevelési törvény, és annak módosításai

- A törvény 8.§ (3) bekezdése alapján az alapfokú nevelés-oktatás 4 szakaszra oszlik. A nevelő-oktató munka keretei ebben a négy szakaszban a következőképpen alakulnak:

évfolyam	szakasz	oktatás szervezés módja	Szükséges pedagógiai képesítés
1-2. osztály	bevezető	nem szakrendszerű	tanítói oklevél
3-4. osztály	kezdő	nem szakrendszerű	tanítói oklevél
5-6. osztály	alapozó	2008-2009. 2009-2010. 2010-2011. kötelező órák min. 20%-a nem szakrendszerű óra Elfogadott: 4,5 óra/hét 2011-2012-es tanévtől Kötelező és nem kötelező órák min. 25 %-a nem szakrendszerű óra Elfogadott:7 óra/hét	nem szakrendszerben taníthat: - <i>tanító, szakkollégiummal vagy műveltségi területtel</i> - <i>tanító, szakkollégium nélkül, ha 120 órás képzést elvégezte</i> - <i>tanár, ha a 120 órás képzést elvégezte</i>
7-8. osztály	fejlesztő	szakrendszerű	tanár, szakképesítéssel

Kormány 202/2007.(VII.31.), a NAT kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003.XII.17. rendelet módosításáról kiadott rendelete:

- Az alaptanterv (NAT) kiemelt fejlesztési feladatokat határoz meg, amelyek a kulcskompetenciákra épülnek. A kulcskompetenciák megalapozása és megszilárdítása az 1-6. évfolyamon történik, folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztéssel.

évfolyam	szakasz	nevelő-oktató munka legfőbb feladata
1-2. osztály	bevezető	- óvoda és iskola közötti sikeres átmenet megoldása - játékos tanulás, figyelembe véve a gyerekek egyéni fejlődési ütemét, érdeklődését
3-4. osztály	kezdő	- tanítási és tanulási folyamatok erősítése a tanulók képességeihez igazodó terhelés megtartásával

		- kulcskompetenciák folyamatos fejlesztése
5-6. osztály	alapozó	- az önálló tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák megerősítése - a szakrendszerű oktatás előkészítése
7-8. osztály	fejlesztő	- szakrendszerű oktatás

3. 4. 2. A nem szakrendszerű oktatás célja

- Azoknak az alapvető készségeknek, képességeknek a fejlesztése az érintett tanulók körében, akiknél az első-negyedik évfolyamon a kiemelt fejlesztési célok, a kulcskompetenciák megalapozása nem fejeződött be.
- Azon kompetenciák (kulcskompetenciák, képesség-együttesek) fejlesztése, amelyek birtoklása biztosítja a változó világban a gyors és hatékony alkalmazkodást.
- Nem az ismeretátadásra helyezük a hangsúlyt, hanem a képességek fejlesztésére, amelyekkel az önálló ismeretszerzés megvalósulhat.
- Az alapképességek fejlesztése tantárgytól független, bármely tantárgy keretében megvalósulhat. Pl. olvasási készség, szövegértési készség, kommunikációs készség, logikus gondolkodási készség, szociális készségek stb.
- Minden gyermeknek a neki megfelelő egyéni gondoskodást igyekszünk nyújtani.

3. 4. 3. Kiemelt fejlesztési irányok, célzott készség - képesség területek a 10-12 éves korú tanulóknál

- Alapkészségek: olvasáskészség, íráskészség, elemi számolási készség, elemi rendszerező képesség és elemi kombinatív képesség.
- Az olvasáskészség, vagyis a szövegértő, élményszerző olvasás kritikus feltétele az optimálisan fejlett, optimális használhatóságú olvasáskészség (olvasástechnika). Amíg a betűző olvasáskészséget nem tudjuk gyakorlott olvasáskészséggé fejleszteni, addig az olvasásképeség, a szövegértés továbbra sem sajátítható el.
- Az íráskészség a kézírással működő írásbeli kifejezés és közlés kritikus feltétele, amely a tevékeny iskolai tanulás ma még nélkülözhetetlen eszköze. Gyakorlottság szerint kétféle íráskészség létezik: rajzoló és kiírt íráskészség. Gyakorlati célra csak a kiírt íráskészség alkalmas, ezért több gondot fordítani a kiírt íráskészség kifejlesztésére is.
- Az elemi számolási készség összefoglaló megnevezés alatt a számírás készségét, a mértékegység-váltás és a négy alapművelet, 100-as számkörbeli készségeit értelmesszük. Az elemi számolási készség fejlettsége szorosan összefügg az intelligencia fejlettségével. Vagyis ezeknek az elemi készségeknek az optimális szintű elsajátítása kulcsfontosságú feladat.
- Az elemi rendszerező képesség, a gondolkodási műveletek, elemi kombinatív képességek megléte a tanulási folyamatokat meghatározza, fejlesztésük fontos terület.

3. 4. 4. A kulcskompetenciák fejlesztése, összefüggésben a kiemelt fejlesztési területekkel

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre mindenkinek szüksége van a személyes boldogulásához és fejlődéséhez az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához. **A nem szakrendszerű oktatás célja, hogy alakuljon ki:**

- a kritikus gondolkodás
- a kreativitás
- a kezdeményező képesség

- a problémamegoldó képesség
- a kockázat értékelés
- a döntéshozatal képessége, amelyek érvényesíthetők valamennyi kompetencia esetében.

3. 4. 5. Személyiség fejlesztés

Ami azt jelenti, hogy igazodni kell a tanulók igényeihez. Hangsúlyossá kell tenni az érintett kör tekintetében a tehetség kibontakoztatását segítő tevékenységeket, a felzárkóztatást segítő programokat, szociális hátrányok enyhítését segítő programokat.

3. 5. Az egységes fejlesztési célok meghatározásának alapja iskolánkban

- Az országos kompetencia mérések iskolai eredményeinek összevetése az országos eredményekkel.
 - Az érintett évfolyamokon végzett diagnosztikus mérés eredménye.
 - A diagnosztikus mérés ideje: (felmenő rendszerben)
 - Magyar és matematika tantárgyakból
- mérés
- Negyedik évfolyam vége;
Ötödik évfolyam eleje, az év eleji ismétlések után; -bemeneti
- mérés
- Ötödik évfolyam vége; -értékelés
Hatodik évfolyam elején az év eleji ismétlések után-bemeneti
- Hatodik évfolyam vége;- értékelés

Értékelés:

- A tanuló önmagához mért fejlődését értékeljük.
- Nem külön tantárgyként oktatjuk, tehát az értékelés elsősorban szövegesen történjen.
- Tantárgyhoz kapcsolódóan a tantárgy értékelésébe beszámítható.

3. 5. 1. A nem szakrendszerű oktatás lehetőségei az 5-6. osztályban

A nem szakrendszerű oktatás megszervezése tanítási órán:

Mivel az iskolai összes törvényi óraszám növelésére nincs lehetőség, elsősorban nem bontással, hanem osztályon belüli differenciált munkaszervezéssel kell a nem szakrendszerű oktatás keretében az egyéni fejlesztést megoldani.

Párhuzamos osztályok esetén lehetőség lenne az osztályok bontására, külön választva a tanulókat képességeik szerint, de ez többlet pedagógus óraszámot jelent, aminek a költségvetés szab határt.

Egyéb lehetőségek:

- Differenciált foglalkozások
- Fejlesztő foglalkozások
- Könyvtári órák
- Tanórán kívüli tevékenységek korrepetálás,
- Megfelelő feltételek esetén, projektoktatás, erdei iskola

Személyi feltételek biztosítása:

- Végzettségek áttekintése: elsősorban műveltségterülettel, szakkollégiummal rendelkező tanítók, tanítói és tanári diplomával rendelkező pedagógusok vesznek részt a feladatban.
- Törekszünk arra, hogy tanárok a meglévő szakképesítéseik mellé elvégezdhessék a 120 órás tanfolyamot.
- Távlati terv: a tantestület minden tagja képzett legyen arra, hogy szükség szerint részt vehessen a nem szakrendszerű oktatásban.

Az 5-6. osztályos nem szakrendszerű oktatásba leginkább bekapcsolható műveltségi területek, tantárgyak:

- Magyar nyelv és irodalom
- Idegen nyelv
- Dráma
- Hon és népismeret
- Matematika
- Technika

Időkeret felhasználása:

A tantárgyi órák felosztása az osztály összetételétől, és a személyi feltételektől függően tanévenként változhat.

Ezt a mindenkorai tantárgyfelosztás táblázata tartalmazza, amelyet minden évben a tanévkezdésre készítünk el.

Tartalmak:

A nem szakrendszerű oktatás tanmeneteit, az adott évben a nem szakrendszerű oktatásba bevont műveltségterületekre építve készítik el a pedagógusok.

3. 6. Alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztásának elvei

A kiválasztás alapelvei:

Az adott munkaközösség teljes egyetértésével lehetséges, figyelembe véve az alábbiakat:

- szerepeljen a minisztérium által kiadott tankönyvjegyzékben;
- tartalma illeszkedjen az adott tantárgy tantervéhez;
- tananyagának elrendezése logikus, szemléletes legyen;
- adjon lehetőséget a tehetséggondozásra, illetve segítse a felzárkóztatást;
- alkalmas legyen a tanulók munkájának irányítására a tanulás egy-egy szakaszában;
- gondolkodtató, változatos feladatokat tartalmazzon;
- a különböző tantárgyak sajátosságainak megfelelően segítse a tanulási technikák elsajátítását;
- adjon lehetőséget a differenciált foglalkoztatásra, fejlesztésre;
- adjon lehetőséget az önálló tanulói munkáltatásra;
- alkalmas legyen a tanult ismeretek gyakorlására, alkalmazására;
- segítse a megértést, az önellenőrzés képességének fejlesztését;
- jól látható, esztétikus fotókkal, ábrázolásokkal illusztrált legyen;
- tetszetős, tartós kivitelű legyen;
- ára legyen mérsékelt.

Tankönyvek ingyenes igénybevételét a mindenkor érvényes jogszabályok szerint biztosítjuk az abban érintett tanulóink számára.

3. 7. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha a helyi tantervben előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.
- A tanuló az első-harmadik évfolyamon csak akkor utasítható évfolyamisméltésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.
- E rendelkezést kell alkalmazni – iskolatípustól és évfolyamtól függetlenül – az idegen nyelv tekintetében is, az idegen nyelv tanulásának első évében.
- A tanuló részére engedélyezhető az iskola évfolyamának megisméltése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamra léphetne.
- Az engedély megadásáról kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére az iskola igazgatója dönt. A szülő kérésére az első-negyedik évfolyamon engedélyezni kell az évfolyam megisméltését.
- 1-4. osztály félévéig szóveges értékelést kapnak a tanulók, melyben megjelöljük a fejlesztendő területeket, amelyeket a következő évfolyamon erősíteni kell.

A magasabb évfolyamba lépésről a tantestület az év végi osztályozó konferencián dönt.

- A követelmények teljesítését, illetve minősítését a 4. évfolyamtól kezdve minden tantárgyból az elégséges, közepes, jó, jeles év végi bejegyzés igazolja a bizonyítványban.
- A 4. évfolyamtól kezdődően, az évfolyamot egy vagy több tantárgyból elégtelen osztályzattal záró tanulóknak a továbbhaladás feltételeit a mindenkor érvényes, *Az iskolák működéséről szóló 11/1994. VI. 8. MKM. rendeletben* foglaltak szerint határozzuk meg.
- Tanulmányi okok miatt évet ismételni csak a szülő kérésére lehet az 1-3. évfolyamon.
- A magasabb évfolyamba lépésről a tantestület az év végi osztályozó konferencián dönt.
- A tanulóknak osztályozóvizsgát kell tennie, ha:
 - az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól
 - az igazgató engedélyezte, hogy 1 vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse
 - Az igazgató engedélyezte, hogy egy tanév alatt két tanév követelményeit teljesítse
 - magántanuló volt
 - egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott, vagy egy adott tantárgy megtartott óráinak 30 %-át meghaladóan hiányzott, akkor a 11/1994. VI. 8. MKM rendelet 20 §/ 6 és a 29/2001. VIII. 31. OM rendelkezéseit figyelembe véve a tantestület dönt

3. 8. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, és formái; a továbbá a tanuló teljesítményének értékelésének és minősítésének formái

3. 8. 1. A tanulói teljesítmények mérésének és értékelésének alapjai

A tanulók folyamatos beszámoltatása, az ismeretek és azok alkalmazásának számonkérése biztosítja a pedagógus, a diák és a szülők számára azt, hogy

- figyelemmel kísérhessék a tanuló egyéni előrehaladását,
- a felmerülő problémákat időben észrevegyék,
- a jól teljesítők megerősítést nyerjenek,
- a lemaradó tanulók segítséget kaphassanak.

Feladatai:

- a tanulócsoporthoz tartozó eredményeinek viszonyítása általános (standard) értékekhez, illetve országos eredményekhez,
- a következtetés a tanítás-tanulás hatékonyságára,
- a követelmény teljesítésének szintjei alapján a korrekció és további gyakorlás, vagy a tehetséggondozás témáinak kijelölése,
- a tanuló egyéni eredményeinek viszonyítása a korábbi teljesítményéhez, a hozzáadott érték mérése,
- a tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése érdemjeggyel.

Elvei:

- Az értékelés, minősítés mindig előremutató legyen, soha ne megbélyegző.
- Lényeges feladatnak kell tekinteni a tanulói önértékelés rendszerének kialakítását.
- Valamennyi írásbeli számonkérésnél a feladatok legyenek alkalmasak valós tudásszint-mérésére, kompetenciákra. (Felismerés, szabályismeret, alkalmazás)
- A tantárgyi tudás értékelésébe a viselkedési problémák nem számíthatók be.

Az ismeretek számonkérésének módja és funkciói:

- Szóbeli
 - A már feldolgozott ismeretek rendszeres szóbeli ellenőrzése, számonkérése formatív funkcióval:
 - szóbeli felelet
 - kiselőadás
 - kérdésekre adott válaszok
 - Szummatív funkcióval kimeneti eredmény rögzítésére
 - Szóbeli vizsga (8. osztály év vége)
- Írásbeli
 - Formatív funkcióval, változatos eszközök felhasználásával (teszt, kérdés-felelet, kifejtés, topográfiai, rajzos, stb.).

- röpdolgozat (két-három óra anyagából)
- írásbeli felelet (egy óra anyagából)
- házi fogalmazás
- Diagnosztikus funkcióval helyzetfelmérés, csoportbontás, differenciálás miatt:
 - Szintfelmérők
 - Tudáspróba
- Szummatív funkcióval, egy időszak lezárása, kimeneti eredményeinek rögzítésére
 - Témazáró dolgozat (tematikus egységek lezárásakor)
 - Minimumszint felmérők (év végén)
 - Írásbeli vizsga (8. osztály év végén)
- Gyakorlati
 - Gyűjtő munka, megfigyelések, kísérletek értékelése megfelelő felkészülés, gyakorlás után.
- Önálló kiselőadás:
 - Egy adott téma önálló feldolgozása és előadása
- Órakereset munka:
 - Az órai munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége.
- Versenyeken való eredményes részvétel

A három értékelési mód (formatív, diagnosztikus, szummatív) folyamatosan beépül a tanítási-tanulási folyamat egészébe, egymásra épül, egymástól elválaszthatatlan.

Arányai évfolyamonként és tantárgyanként értelemszerűen változnak.

3. 8. 2. Értékelési és mérési rendszerünk

A teljesítménymérés rendszere

- A helyi mérések rendszere a közoktatási törvény, a NAT, a kerettanterv, valamint az erre épülő helyi tantervek követelményein alapszik.
- A tanulói teljesítmények követelményeit a helyi program és az egyes tantárgyak tantervei tartalmazzák.
- Szorgalmazzuk az írásbeli, szóbeli számonkérés, és a méréseken alapuló, valamint a tanulói-tanári beszélgetésekre épülő értékelések egyensúlyát.
- Az alsó tagozaton minden évfolyamon tartunk készségi szint felmérést (számolási készségek, értő olvasás).
- A felső tagozaton az 5. és 6. évfolyamon a nem szakrendszerű oktatás miatt végzünk felméréseket.
- A 8. évfolyamosok tanév végén házi vizsgát tesznek, magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, és matematika tantárgyakból.
- A felmérések eredményeit a munkaközösségek feldolgozzák, az értékelés eredményei jelölik ki a következő tanév(ek) feladatait.

A bevezető és a kezdő szakasz értékelési rendszere:

Az alsó tagozaton 1. évfolyamtól a 3. évfolyamig félévkor és év végén, a negyedik osztályban félévkor tanítóink szöveges értékelést készítenek a tanulók tudásszintjéről, a tanulók tanulmányi munkához való hozzáállásáról.

A szöveges értékelés alapja az egyes tantárgyokhoz kapcsolódó ismeretek, képességek, jártasságok, készségek értékelése.

A szöveges értékelés tartalmazza a pedagógus tapasztalatait, megállapításait a következő területeken:

- A pszichés funkciók fejlődése (figyelem, emlékezet, koncentráció, stb.)
- Motiváció, érdeklődés, szorgalom, magatartás, kitartás, feladattudat
- A szocializáció szintje (viselkedés, együttműködés, tolerancia, stb.)
- A megszerzett ismeretek, készségek önálló alkalmazásának szintje

A szöveges értékelés módjai:

- Az első évfolyamon a haladási naplóba minden tanulóról szöveges értékelések kerülnek be tantárgyanként, amelyekről negyedévenként a szülők is tájékoztatást kapnak.
- Félévente a tantestület által elfogadott értékelési lapon, a tanuló fejlettségi szintjét jellemző fogalmak aláhúzásával történik az értékelés.
- Ezt az értékelő lapot a szülők a félév zárása után megkapják.
- Év végén nyílt értékelést készítenek tanítóink, amelyben tantárgyanként részletesen értékelik a tanuló éves teljesítményét.
- Az év végi szöveges értékelés a bizonyítvány mellékletét képezi.
- Összegzőként a következő minősítést kaphatják a tanulók:
 - Kiválóan megfelelt
 - Jól megfelelt
 - Megfelelt
 - Gyengén megfelelt
 - dicséretet érdemel.....tantárgyanként
 - felzárkóztatásra szorul.....tantárgyanként

A szöveges értékeléssel szemben támasztott követelmények:

- legyen érthető a tartalma
- jól tagolt, áttekinthető legyen a szerkezete
- a vélemény megalapozott legyen, tükrözze a gyermek valós állapotát, fejlődését
- mutasson irányt a továbbhaladásra, a hiányok pótlására, a fejlesztésre
- amennyiben a tanuló valamely területen „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap, az iskola és a pedagógus teendői a következők:
 - A szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét
 - Lépéseket kell tennie a tanuló fejlődését akadályozó tényezők felderítése érdekében
 - Egyéni felzárkóztatást kell számára szervezni

Kiegészítés:

A második évfolyamtól kezdődően, tanév közben a tanulók teljesítményét érdemjegyekkel értékeljük.

Az idegen nyelv tanulásának első évében félévkor a tanulók értékelése szövegesen történik

A szöveges értékelésre nem kötelezett évfolyamok értékelése

A tanuló a félévi és év végi osztályzatot rendszeres évközi érdemjegyek, és az egész évi munkája alapján kapja.

Az írásbeli beszámoltatás rendszere külön fejezetben található a jegyek hangsúlyával és a naplóban használt színével együtt.

A szóbeli számonkérés színe általában a kék (kivéve a 8. osztályosok szummatív év végi vizsgája, mely piros).

A nevelőtestület megállapodása alapján a memoriter fekete, a szorgalmi feladatokért járó jegyek bekarikáztak.

A félévi és év végi osztályzatoknál a piros jegyek a meghatározóbbak, de nem kizárólagosak.

A sajátos nevelési igényű tanulók írásbeli beszámoltatását felválthatja, a szóbeli számonkérés.

A tudás értékelése a törvényben meghatározott érdemjegyekkel és osztályzatokkal történik.

Az **informatika** tanulásának első évében félévkor a tanulók értékelése szövegesen történik

Osztályzatok, minősítések:

- A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél
 - egész évi kiemelkedő teljesítmény esetén kitűnő; jeles; jó; közepes; elégséges; elégtelen;
- Magatartásának értékelésénél
 - Példás; jó; változó; rossz;
- Szorgalmának értékelésénél
 - Példás; jó; változó; hanyag megnevezést kell alkalmazni.

A tanulók osztályzattal történő értékelése félévkor és év végén legalább három érdemjegy alapján történjen.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Abban az esetben, ha az év végi osztályzat lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület tájékoztatást kér az érdekelt pedagógustól, ennek okáról.

Osztályzatok a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelmény alapján:

- Kitűnő:
egész évi kiemelkedő tanulmányi munka esetén, az adott tantárgyból év végén a bizonyítványba Kitűnő minősítés kerülhet.
- Jeles:
ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti a tananyagot és alkalmazni is képes a tudását. Szabatosan, pontosan fogalmaz, saját gondolatait önállóan el tudja mondani.
- Jó:
ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával eleget tesz. Apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói esetenként bemagoltak.
- Közepes:
ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javítás, kiegészítés) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud

önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli és írásbeli feladatait.

Rövid mondatokban felel, gyakran kell segítő kérdéseket feltenni.

- **Elégséges:**
ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de továbbtanuláshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban nem képes önálló feladatvégzésre.
- **Elégtelen:**
ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A tantárgyi minimumot sem tudja.

A sajátos nevelési igényű tanulók értékelése ettől eltérhet a nevelőtestület közös megállapodása és az igazgató döntése szerint.

3. 9. A tanulók magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei, a magatartása és szorgalma értékelésének, minősítésének formája.

Magatartás és szorgalom értékelésének alapelvei és célja:

- Segítse az iskola nevelés-oktatás folyamatát
- Segítse a tanulók önértékelésének fejlődését
- Személyre szabott legyen
- Vegye figyelembe a gyermek fejlődését

Az értékelés folyamata:

- Az osztályfőnökök havonta értékelik a tanulók magatartását és szorgalmát, kikérve a szaktanárok véleményét. Az osztályzatokat beírja a tájékoztató füzetbe.
- A felső tagozatban tanító pedagógusok félévenként egyszer (fogadó óra környékén) közösen értékelik a tanulókat.
- Félévkor és év végén – a havi jegyek és a szaktanárok véleményének figyelembevételével – az osztályfőnök érdemjegyet javasol
- A magatartás és szorgalom jegyeiről a félévi és év végi osztályozó konferencia dönt.
- Vitás esetekben az osztályfőnök a gyengébb minősítést szavazásra bocsátja, és ha a gyermeket tanító pedagógusok közül hárman megszavazzák, akkor az lesz az érvényes.

Magatartáson értjük a tanulót:

- iskolai közösséghez, valamint annak tagjaihoz való viszonyát,
- önmagához való viszonyát, felelősségét, önállóságát,
- hatását a közösségre, viselkedését a társas kapcsolatokban,
- házirendben leírtak és közös iskolai szabályainak betartását,
- a közösség érdekében végzett tevékenységét,
- viselkedését, hangnemét, beszédkultúráját, önfegyelmét.

Szorgalmon értjük a tanuló:

- tanulmányi munkához való viszonyát,
- munkavégzésének pontosságát, kötelességtudatát,
- önálló feladatai elvégzésének minőségét,
- rendszeretét, pontosságát,
- aktivitását.

A szorgalom értékelése:

Megnevezés	Példás	Jó	Változó	Hanyag
Kötelességtudat Cselekvőképesség	Kötelesség teljesítése kifogástalan, erre tudatosan, önállóan törekszik is. Iskolai munkáját kiegészíti. (olvasás stb.)	Tanulmányi kötelességét hiánytalanul teljesíti. Ellenőrzéssel képes elérni, hogy munkájának terméke jó legyen. Tanulmányi kötelességét képességeinek és adottságainak megfelelően teljesíti.	Iskolai és egyéb kötelességeit állandó ellenőrzés mellett végzi. Teljesítménye hullámzó. Tanítási órákon általában passzív.	Képességeihez és körülményeihez képest keveset tesz tanulmányi előmenetele érdekében.
Rend és munkafegyelem	Munkafegyelme példamutató. Tanulmányi munkája alapos és rendszeres.	Tanulmányi munkája rendszeres, munkafegyelme megbízható.	Lazításra hajlamos, munkafegyelme kifogásolható.	Munkájában megbízhatatlan. Kötelességeit elmulasztja.

A magatartás értékelése:

Megnevezés	Példás	Jó	Változó	Rossz
------------	--------	----	---------	-------

Viselkedés	Udvarias és figyelmes a felnőttekkel és társaival szemben. Felszerelése hiánytalan.	Iskolai és iskolán kívüli viselkedése általában kifogástalan.	A felnőttekkel és a társaival szemben magatartása kifogásolható. Rendszeretete változó.	Közösséget bomlaszt, ezzel társainak rossz példát mutat.
Hangnem, kritika, önkritika.	Törekszik helyes véleményt alkotni, és megfelelő formában kinyilvánítani önmaga és társai magatartásának megítélésében.	Törekszik véleményt fomálni, és megfelelő formában kinyilvánítani.	Véleménye elhamarkodott, gyakran nem a megfelelő formában közli.	Saját hibáját nem ismeri el, vélemény nyilvánítása durva.
A közösség érdekében végzett munka	Ügyel az iskola rendjére, aktív, társainak példát mutat. Céljait, törekvéseit össze tudja hangolni a közösség céljaival és törekvéseivel.	Munkájában becsületesen helyt áll. Kezdeményező szerepet nem vállal, de a rá bízott feladatokat kérésre elvégzi.	Az osztály közösségi munkájában vonakodva vesz részt. Az általa elkövetett hibákért nem vállal felelősséget. Ellenőrzésre szorul.	Munkáját hanyagul végzi. Felelőtlen. Hátrátja a közösségi élet fejlődését.

3. 10. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya.

Az írásbeli beszámoltatás szerepe:

- A tanulók tudásának, önálló feladatmegoldásának mérése
- A hiányosságok felmérése, pótlásuk megszervezése
- Típushibák feltárása, a tapasztaltak felhasználása a tanulási folyamatban

Az írásbeli beszámoltatások eredménye nem lehet a tanuló félévi és év végi minősítésének (osztályzatának) egyedüli meghatározója, lehetőséget kell adni szóbeli feleletre is, és minősítéskor figyelembe kell venni a tanuló egész éves munkáját.

Szemponatok a feladatlapok összeállításához:

- Viszonylag objektív mérést tegyen lehetővé
- Az adott időintervallumon belül elvégezhető legyen
- Nehézségi foka az átlagos képességű tanulóhoz igazodjék, tartalmazza a minimum követelményeket, az elégséges elérhető legyen
- Változatos feladattípusokat (ismeret, összefüggés, alkalmazás, önálló logikus gondolkodás...) tartalmazzon
- A megelőző összefoglalás, gyakorlás erre fókuszáljon

Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, és a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Formája	Funkciója	Előzménye	Időtartama	Színe a naplóban Az értékelésben betöltött szerepe	Kijavítás Értékelés Korrekció Határidő	Javítási lehetőség a tanuló részéről (hiányzó/korrekció)	Korlátai
Témazáró Központi vagy szaktanár által össze- állított	Tanmenet- ben megjelölt tematikus egységek lezárása	Ismétlés Össze- foglalás Rendszere- zés Gyakorlás Előre bejelentett időpont	45 perc	Piros Év végi értékelés- ben döntő jegyek számít	Törekedni kell arra, hogy a következő órán, de akadályozt atás esetén, két héten belül	Egyéni megítélés szerint	Napi max. 2 előre bejelentett – ha több esne egy napra az alacsonyabb óraszámú előnyt élvez
Röpdolgozat	2 -3 óra anyagából	Bejelentés	20 – 25 perc	Zöld	Lehetőleg következő óra max. 1 hét	Nincs – vagy szóbeli a következő órák valamelyi kén.	Nincs

Írásbeli felelet Lehet egész osztállyal vagy néhány tanulóval	1 óra anyagból részfeladatok Írásban vagy rajzban	Nincs	10 -15 perc	Kék mint egy szóbeli felelet	Lehetőleg következő óra max. 1 hét	Nincs	Nincs
Fogalmazás - házi - iskolai	Készségek, képességek vizsgálata	Előkészítése van	45 perc	Kék	Lehetőleg következő óra max. 1 hét	Egyéni elbírálás alapján	Nincs
Szummatív mérések a 8. osztály végén	Kimeneti eredmény-vizsgálat	II. félév kezdetétől folyamatos felkészítés	Változó	Piros bekarikázott	A szóbeli vizsgák befejezéséig	Egyéni elbírálás alapján	Nincs
Szintfelmérők	Csoportbontáshoz, differenciáláshoz	Nincs	Változó	Nincs	Nincs	Nincs	Nincs
Minimum szintmérők	A továbbhaladáshoz, felzárkóztatáshoz szükséges tudás mérése	Nincs	Változó max. 45 perc	Nincs	Lehetőleg következő óra max. 1 hét	Nincs	Napi max. 2

3. 11. A modulok értékelése és minősítése, és beszámítása az iskolai évfolyam sikeres befejezésébe

A modulális oktatás nem önálló tantárgyként, hanem tantárgyakhoz illesztetten történik, (lásd: „Tantárgyi rendszerek és óraszámok” című táblázat).
Értékelése év közben érdemjegyekkel történik.

Az értékelés formái:

- szóbeli
- írásbeli
- gyűjtőmunka

Félévkor vagy év végén az illesztett tantárgy osztályzatába beszámít, a továbbhaladást nem meghatározó mértékben.

A tagiskolában az etika tantárgy önálló tantárgyként szerepel, értékelése megegyezik a többi tantárgy értékelésével.

3. 12. Az otthoni, a napközis és tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Általános elvek

- A tanulók tudásának elmélyítése, teljesítményük növelése, a tanult tananyag gyakorlása és ismétlése miatt szükségesnek tartjuk a rendszeres házi feladatot.
- A házi feladat feladásánál figyelembe vesszük:
 - a tanulók életkorát
 - képességeit
 - a napi tanulásra fordítandó időt (szükség esetén napközibe, tanulószobába irányítás)
 - csak olyan házi feladatot adunk, amihez minden tanuló számára adottak a tárgyi feltételek
- Csak olyan feladatot adunk, ami nem tartalmaz új ismeretet, a tanórán megértett anyaghoz kapcsolódik, önállóan (vagy a gyengébb tanulók kisebb segítségével) el tudnak végezni. Kivételt képezhet az önálló szövegértés, lényegkiemelés és a vázlatírás gyakorlása.
- Az írásbeli házi feladatok meglétét, minőségét rendszeresen ellenőrizzük, értékeljük.
- A tanulók beszédkészségének fejlesztése érdekében a szóbeli házi feladatot lehetőleg szóban kérjük számon (kivétel lehet a nagyobb téma összefoglaló számonkérése).
- Az önálló tanuláshoz a tanítási órákon gyakoroltatjuk a különböző tanulási technikákat, útmutatást adunk a tanulás megtervezéséhez, időbeosztásához.
- A sikeres tanulás érdekében minden tantárgynál hangsúlyt helyezünk a szövegértésre.
- Biztosítjuk a napköziben, a tanulószobán a zavartalan, nyugodt tanulást, ahol segítséget is kap a tanuló, ha szükséges.
- Biztosítjuk a könyvtár használatát a feladatok elvégzéséhez.
- A szülőktől támogatást kérünk az otthoni zavartalan körülmények kialakítására, s a jobb együttműködésre.
- A házi feladat és a felszerelés hiánya nem minősül fegyelmi vétségnek (bejegyezhető a naplóba), a szaktanár tartja nyilván. Az órai munka szempontjából nélkülözhetetlen felszerelés hiánya az ellenőrzőben külön oldalon nyilvántartható.
- Öt el nem készített házi feladat miatt tantárgyi, bekarikázott egyest ír a tanár a naplóba és az ellenőrzőbe (heti egy órás tantárgyaknál ez háromra módosul).
- A pedagógus a szülőt tájékoztatja a házi feladat sorozatos elmulasztásáról, melyet a szülőnek alá kell írnia. Ha egy tanuló egy féléven keresztül minden házi feladatát elkészítette, akkor tantárgyi bekarikázott ötöst kap a naplóba és az ellenőrzőbe.

A házi feladat adásának korlátai (mennyiségi, időbeli):

Hét végére, valamint az őszi, a téli és a tavaszi szünetre nem adunk több házi feladatot, mint egyébként hét közben, egyik óráról a másikra adnánk.

A nyári vakációra nem kötelező jelleggel a következő tanév munkáját segítő feladatok adhatók:

- irodalmi olvasmány
- évfolyamonként javaslat családi programokra (múzeum, kiállítás, színház, kirándulás, egyéb program; ezekről rövid jegyzetet készíthet)
- javaslat: ismétlésre, a tananyag szinten tartására

A napi tanulási idő nem haladhatja meg naponta átlagosan:

- 1 – 2. osztályban a 40 percet
- 3 – 4. osztályban a 60 percet
- 5 – 6. osztályban a 90 percet
- 7 – 8. osztályban a 120 percet

Ennek megvalósítása érdekében figyelembe vesszük a tanuló órarendjét (nehéz nap, könnyű nap).

Ezen kívül:

- Kapjanak egyéni segítséget a napköziben, tanulószobán
- Alkalmazzassuk a tanulás tanításának módszereit
- A szóbeli tanulás előzze meg az írásbelit
- A napköziben akkor is tanuljanak, ha nincs lecke. A pedagógus adjon ismétlő, gyakorló feladatokat az alapkészségek fejlesztésére (helyesírási, számolási, szövegértési, stb.)
- A pedagógus értesítse a szülőt, ha a tanuló a napköziben valamelyik feladattal nem tudott elkészülni.

3. 13. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai teljesítményének mérése:

A mérés a HUNGAROFIT program alapján történik 1 – 8. osztályig, és a következő területekre terjed ki

Aerob állóképességi próbában elért eredmény	A tanuló 12 perc alatt a lehető leghosszabb távot teljesítse
Az alsó végtömeg dinamikus erejének mérése	Helyből távolugrás (m)

A vállövi és a karizmok erő-, állóképességének mérése	Fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás folyamatosan, kifáradásig (db)
A hátizmok erő-, állóképességének mérése	Hason fekvésből törzsemelés és leengedés folyamatosan, kifáradásig (db)
A karizmok erő-, állóképességének mérése	Hanyattfekvésből felülés és visszaereszkedés, folyamatosan, kifáradásig (db)

3. 14. A mindennapi testedzés feladatainak megvalósítása

3. 14. 1. A mindennapos testnevelés megvalósítása DÖMSÖD

Oktatásszervezési terv

A szervező munkánkat megkönnyíti a Sportcsarnok nagy mérete, három részre oszthatósága.

Az alsó tagozaton mind az öt testnevelés órát (4 testnevelés + 1 tömegsport) az órarendbe építjük be. Ez minden órán 45 perces foglalkozást jelent. Úgy véljük, hogy az órarendbe épített órák a leghatékonyabbak (ezeken minden gyerek részt vesz), amire az alsó tagozatos gyerekeknek a mozgás szervrendszerük, a keringési – légzési szervrendszerük fejlődése érdekében a legnagyobb szükség van.

Mivel eddig az alsós gyerekek nagy része táncolt, így úgy döntöttünk, hogy a néptáncra fordított egy testnevelés órát meghagyjuk. A nem táncoló gyerekek ugyanekkor tömegsport órán vesznek részt.

A felső tagozaton a tömegsport órát kivéve minden órát beépítünk az órarendbe. A tömegsport órát arra a délutánra tesszük, amikor délelőtt nincs testnevelés órájuk, így meg tudjuk valósítani a mindennapi 45 perces mozgást.

A tömegsport órákon a játék mellett kétszintű osztálybajnokságot szervezünk. Ez azt jelenti, hogy az ügyesebb gyerekek vetélkednek egymás ellen, de lehetőséget biztosítunk a kevésbé ügyeseknek is, így ők is megérik a játék örömeit, és sportszertő emberekké válnak.

A sportudvarok megléte lehetőséget biztosít nekünk, hogy jó időben minden testnevelés órát a szabad levegőn tartsunk. Rossz idő esetén is maradéktalanul meg tudjuk oldani a mindennapos testnevelést, hiszen a sportcsarnok és a tornaszobák adottak.

Az enyhe fokban értelmileg sérült tanulócsoportoknál a mindennapi testnevelés megvalósítására 2,5 tanóra áll rendelkezésre az órarendbe építetten. Ezen kívül tanulócsoportonként heti 1 óra tömegsport, valamint a szünetekben tartott játékos foglalkozások, és az ének-zene órákhoz kapcsolt tánc modul keretében valósul meg a mindennapos testnevelés.

Terembeosztás, a tanítási órák helyének megszervezése.

Alsó tagozat

Az alsó tagozatos gyerekek minden órája a tornacsarnokban folyik, évfolyamonként egy időben vannak a testnevelés órák.

Felső tagozat

Az osztályoknak „a maradék időben” vannak órái a sportcsarnokban. Ezekben az órákban mindig a teljes küzdőteret használja egy – egy osztály, illetve kis létszámú osztályoknál kettő. Ilyenkor labdajátékokat célszerű oktatni a pálya kihasználtsága miatt. A többi testnevelés óra a tornaszobákban folyik. A tornaszobai foglalkozásokon a prevencióstornát, a képességfejlesztést, relaxálást remekül el lehet végezni, zenés órákat lehet tartani. Természetesen jó idő esetén, a sportudvarokon folynak a testnevelés órák.

Szakmai feltételek

A szakmai feltételek a mindennapi testneveléshez iskolánkban maradéktalanul teljesülnek, mert

- Mindennap valamennyi tanuló számára 45 perces testnevelést, testedzést tartunk (órarendbe építve, tömegsport, tánc)
- A testnevelés órák anyaga, a testedző és sport program összességében megfelel az egészségfejlesztés kritériumainak, mert
 - keringési és légzőszervi terhelést ad
 - az eltérő adottságú gyerekek számára is megfelelő, örömet adó, sikerélményt nyújtó mozgásformákat alkalmazunk (differenciált oktatás, többszintű házi bajnokságok szervezése)
 - a tanulók kellő elméleti ismereteket kapnak, az életmódsportágak felnőttkori gyakorlásához (kerékpározás, evezés, úszás)
 - minden testnevelés órán van gimnasztika, benne légző torna és prevencióstorna (írásos anyag és videó is minden tanár rendelkezésére áll)
 - a sportjátékokat kiemelten kezeljük iskolánkban, lehetőleg minden órán előfordulnak. A felső tagozatban a labdajátékok közül magasabb óraszámokban oktatjuk a kézilabdát, ezzel is biztosítva az utánpótlást.

Az iskolaorvossal továbbra is szoros kapcsolatban állunk. Eddig is folyamatosan felmérte a gerinc és lábboltozat problémákat, folyamatos vizsgálataival segíti munkánkat. Közösén együtt működve nagy hangsúlyt fektetünk a gyerekek izomzatának megerősítésére, a helyes testtartás kialakítására, a légző – és keringési szervrendszerünk fejlődésére, a gerinc biomechanikailag helyes használatát automatizáló tartásjavító tornának a végrehajtására.

Személyi feltételek

A felső tagozatban testnevelő tanári végzettséggel rendelkező testnevelő tanárok oktatják a testnevelést.

Az alsó tagozatban mindegyik tanító a saját osztályában oktatja a testnevelést, vagy testnevelő tanár a felső tagozatból.

Az iskola sportélete

A felső tagozatos gyerekek a tömegsport órákon játszanak, illetve itt bonyolítjuk le a kétszintű osztálybajnokságokat a következő sportágakban:

- Zsámolylabda
- Kosárlabda
- Kézilabda
- Röplabda
- Teremfoci
- Kispályás foci
- Terematlétika

Tanítás órán kívüli sportolási lehetőségekről

- Foci

- Kézilabda
- Evezés
- Néptánc
- Társastánc sportágakban
- Aerobic

Hagyományos sportrendezvények

- Az egész iskolára kiterjedő futóversenyek:
 - Október 6. – Vértanúk Napja
 - Március 15. –Forradalom és Szabadságharc
 - Május 1. – Dömsödi Napok
- Mikulás Kupák, Szilveszteri és Farsangi Kupák:
 - Alsó tagozatban: sorversenyek
 - Felső tagozatban: kosárlabda, röplabda, kézilabda, foci
- Iskolánk által rendezett vonzaskörzeti terematlétika téli kupa
- Diákolimpiai rendezvények kézilabda sportágban:
 - Vonzaskörzeti, megyei területi fordulók
- Vonzaskörzeti teremkupák rendezése:
 - Kézilabda, labdarúgás sportágakban
- Speciális iskolák körzeti teremlabdarúgó kupája
- Olimpiai sportnap az olimpia évében

Az iskolánk tanulóit érintő versenysportok, sportolási lehetőségek:

Ezekbe a versenyekbe, sportolási lehetőségekbe a tagiskola tanulói is bekapcsolódhatnak, a foglalkozásokra Sportcsarnokban helyet kaphatnak.

- Futball: egyesületi szinten, bajnoki rendszerben versenyeznek
- Kézilabda: ISK keretein belül, utánpótlást biztosítva a kézilabda egyesületnek
- Atlétika: ISK keretein belül
- Evezés: Iskolánkban az evezésnek nagy hagyományai vannak. A Duna adta lehetőségeket kihasználva túra – kenuzás folyik. Amint jó idő van, a gyerekek vízre szállnak. A téli időszakban elméleti oktatás folyik, melyet vizsgával zárnak. A nyári szünetben két komoly túrán vesznek részt (Csepel – Sziget megkerülése, Tisza – Rába vagy Mosoni – Duna túra).
- Úszás: Alsó és felső tagozatban önköltségi alapon megszervezzük az úszás – oktatást, őszi, tavaszi hónapokban.
- Iskolánkban néptánc és társastáncoktatásban is részt vesznek a gyerekek, a Dezső Lajos AMI- val együttműködve, rendszeres szereplésekkel színesítik rendezvényeinket.

3. 14. 2.A mindennapos testnevelés megvalósítása

APAJ

A testi nevelés célja és feladatai megegyeznek a dömsödi iskolára megfogalmazottakkal.

A testnevelés oktatására a személyi feltételek adottak, de a tárgyi feltételek szerényebbek, fejlesztésre szorulnak. A tornaszoba kicsi, az eszközök is hiányosak, vagy elhasználódtak. Az iskola udvara viszont tágas, alkalmas arra, hogy jó idő esetén a szabadban legyenek a foglalkozások.

Tehát a feltételekhez alkalmazkodva kell a mindennapos testmozgást megoldani.

- Az 1-8. évfolyamon az órarendben heti 3 óra testnevelés van beépítve, ezen felül az 1-6. évfolyamon heti egy néptánc órán vesz részt minden tanuló.
- Amikor nincs testnevelés-, vagy táncóra, akkor délután van lehetőség testmozgásra.
- A napközis foglalkozások idején is van lehetőség a szabad levegőn való mozgásra, játékokra. Így a minden napos testmozgásra minden tanulónak van lehetősége.
- Délutáni sport, és szabadidős tevékenységek:
 - népi játékok 1-2. évfolyam
 - tömegsport 3-8. évfolyam
 - foci, kosárlabda
 - aerobic

4. AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAMJA

4. 1. Testi, lelki egészség

Az iskolában folyó tanítási – tanulási folyamatot, a nevelési rendszerünket átfogják a pedagógiai programban meghatározott értékek.

Ezek közül az egyik a testi, lelki és szociális egészséggel kapcsolatos érték.

Helyzetelemzés

- A testi és lelki egészség megőrzése, és a gyermek szociális fejlesztése elsősorban,
 - Az osztálytanítókra,
 - Az osztályfőnökökre,
 - A biológia – egészségtan tanórákra,
 - A testnevelést tanítóokra hárul.

A tanítási órákon a következők valósulnak meg e téren:

- A tantárgyi követelményeknek megfelelő ismeretek elsajátíttatása.
- A felső tagozaton, az osztályfőnöki órákon 10 óra az egészségneveléssel foglalkozik.
- Szexuális felvilágosító órák
- Közlekedési és balesetvédelmi felvilágosítás a tanítási év első óráján minden évfolyamon, ezen kívül a kémia, fizika, technika és testnevelés órákon szükség szerint.
- A gyerekek rendszeres szűrővizsgálatokon vesznek részt.

Megvalósul a mindennapos testnevelés

- A prevenció torna beépült a testnevelés helyi tantervébe
- A testnevelést tanítók elméleti és gyakorlati továbbképzése folyamatos
- Egységes felmérést végzünk minden évben a HUNGAROFIT alapján.
- Az „Életvezetési ismeretek és készségek” című továbbképzésen részt vett pedagógusok az ott elsajátítottakat folyamatosan alkalmazzák.

Elkészült az iskola drogstratégiája

A tanítási órákon kívüli alkalmak is az egészség nevelést szolgálják

- Sportolási lehetőség: kézilabda, foci, kosárlabda, evezés, néptánc, társastánc, aerobic.
- Részvétel az egészséggel kapcsolatos pályázatokon (így fogápolás, női higiénia oktatásprogram)
- Egészségnap

Kapcsolatok:

- Az iskolaorvossal
- A védőnői hálózattal
- A Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal
- Iskolai fogászattal
- Sportcsarnokkal
- Dezső Lajos AMI
- Rendőrség
- Polgárőrség

Az iskolára nagy feladat hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Ennek érdekében a **legfontosabb cél**, hogy az iskola a személyi és a tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a tanulóink egészségi állapotát javítják.

Az egészséges életmódra nevelés terén:

- Az egészséges állapot megbecsülése.
- A harmonikus élet értéként való tisztelése.
- Ismerjék a betegségek megelőzésének módjait.

Legyenek képesek majd a felnőtt, önálló életükben:

- Életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni.
- Egészséges életvitelt kialakítani erőszakmentesen.
- Konfliktusokat megoldani.
- Alakuljon ki elfogadó és segítőkész magatartás a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránt.
- Ismerjék a környezet leggyakoribb egészségét, testi épséget, veszélyeztető tényezőit (háztartás, iskolai közlekedés, veszélyes anyagok).
- Ismerjék meg a veszélyes anyagok, ill. készítmények helyes kezelésére, tárolására vonatkozó szabályokat.
- Ismerjék meg a káros függőségek (a dohányzás, az alkohol, a drogfogyasztás és a rossz táplálkozás) következményeit.
- Tudják, kihez fordulhatnak, ha krízis helyzetbe jutnak.

Ismerkedjenek meg:

- A szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel a felelős, örömteli párkapcsolat feltételeivel.
- Az alapvető, a családdal kapcsolatos ügyintézés problémáival.
- Az áldozattá válást megelőző magatartásformákkal

A közlekedés terén:

- Ismerjék meg a gyalogos és a kerékpáros közlekedés legfontosabb szabályait.
- Az önálló közlekedésben tartsák is be azokat.
- Ismerjék a tömegközlekedési eszközökön a balesetmentes utazás feltételeit.

Céljaink megvalósítása érdekében feladatainkat az alábbiakban határozzuk meg:

- Tudatosítanunk kell, hogy a pedagógus példamutatása a legfontosabb nevelői erő.
 - A tanítás minden színterén igyekeznünk kell az egészséges életvitelt kialakítani.
- Ezen belül kiemelt feladatunk:
- Az EÁI-ban a mindennapi szokások elemi összetevőinek megismertetése, gyakoroltatása.
 - Korunk népbetegsége, a tetvesség megelőzésének visszaszorításának és a kezelésének megismertetése minél több fórumon.
 - A veszélyes anyagok illetve készítmények használatának legfontosabb szabályainak elsajátíttatása.
 - Az élelmiszer adalékanyagok hatásainak megismertetése.
 - Tudatosítanunk kell a gyermekekben, a kritikus gondolkodás képességét. Alkalmazniuk kell a médiából jövő reklámokra, filmekre, üzenetekre egyaránt.
 - Mivel körül vesz minket a Kiskunsági Nemzeti Park, így jobban ki kell használnunk azt a lehetőséget, amit ez felkínál. Meg kell tanítanunk a gyerekeket, hogyan tudnak teljes életet élni anélkül, hogy közben a

környezetüket károsítanak. Közvetlen megismertetéssel megtanítani őket arra, hogy mire kell különösen vigyázniuk.

- Törekednünk kell arra, hogy az iskolánk környezete még esztétikusabb és egészségesebb legyen.

A testi és lelki egészségre nevelés terén különösen alkalmaznunk kell a következő módszereket:

- Megfigyeltetés
- Példaadás
- Gyakorláti alkalmazás
- Csoportmunka
- Erdei iskola

Az egészségneveléssel kapcsolatos feladatok megvalósulásának szinterei:

- a tanítási órák
- tehetséggondozó szakkörök
- tanítási órán kívüli sportfoglalkozások
- ismeretterjesztő előadások
- kirándulás, táborozás, túra, klubdélután
- erdei iskola
- rendezvények
- tánccsoportok
- sportversenyek, rendezvények

Kapcsolattartás:

- Sportcsarnok
- Dezső Lajos AMI
- Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat
- Iskolaorvos
- Védőnői hálózat
- Polgárőrség
- Rendőrség
- Tűzoltóság

4. 2. Drogstratégia

Bevezető

Az utóbbi években Magyarországon is rohamosan terjed a különböző drogok forgalmazása és fogyasztása. A megelőzés minden bizonnyal hatékonyabb lehet, mint az utólagos problémakezelés. Ezért tartjuk szükségesnek az iskolai drogst stratégia megalkotását.

Drogstratégiának, azoknak a célirányos és konkrét pedagógiai, egészségfejlesztési feladatoknak tervezési, szervezési, megvalósítási folyamatát értjük, amely az iskolai drogmegelőzési programban realizálódik és elsődlegesen drogprevenció, elősegítését célozzák. Ezek olyan készségek fejlesztését jelentik, amelyek az egészségfejlesztést szolgálják, valamint az ismeretek átadását, döntési, viselkedési, valamint életmódot befolyásoló módszerek alkalmazásával.

A drogst stratégia elkészítését megelőző helyzetfelmérés alapján a következőket állapítottuk meg:

Veszélyeztető tényezők

- Családi körülmények:
 - Munkanélküliség
 - Alkoholista, dohányzó szülők
 - Szegénység, hirtelen meggazdagodás
 - Iskolázatlanság, igénytelenség
 - Közömbösség a gyerekek sorsa iránt
 - Az ellenőrzés hiánya
 - Túlzott szabadság
 - Csavargások, késői kimaradások következménynekülisége
 - Hirtelen és elvtelen tiltás
 - Szülői következetlenség
- Környezeti ártalmak
 - Budapest közelsége
 - Vendéglátóhelyek nagy száma
 - Tömegkommunikáció, reklámok hatása
 - Mozgáskerülő életmód
 - Táplálkozási kultúra hiánya
- Pozitív példák hiánya
 - A létező jó példák elutasítása a csoportnyomás hatására
 - A veszélytudat hiánya

Munkánkat segítő, védő tényezők

- Személyi kapcsolatok
 - Családi, baráti, iskolai közösségek
 - Szakkörök, klubok, sportolási lehetőségek
 - Vallási közösségek, hitoktatás
- Környezeti tényezők
 - A település fekvése
 - Hagyományaink
 - Sportcsarnok, Petőfi Sándor Oktatási és Művelődési Központ
- Külső segítő tényezők
 - Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat
 - Iskolaorvos, védőnők
 - Rendészeti szervek (Polgárőrség, Rendőrség)
 - Sportcsarnok, Petőfi Sándor Oktatási és Művelődési Központ
 - Egyházak
 - Kortárs segítő
 - A törvények adta lehetőségek (pl. dohányzás elleni törvény)
- Belső segítő tényezők
 - Iskolavezetés
 - Tantestület
 - Ifjúságvédelmi felelős
 - SZMK

Problémák

- A nevelők és szülők közötti együttműködés nem mindig kielégítő
- A családok viszonya a káros szenvedélyekhez
- A média és a reklámok negatív hatása
- A családon belüli munkanélkülivé válás, ennek következtében a család anyagi veszélyeztetettsége

- Egyes családok hirtelen meggazdagodása, amely nem párosul megfelelő értékvtással és kultúrával
- A családi nevelés hiányosságai
- A pozitív példák nem megfelelő jelenléte, a negatív példák túlsúlya, erőteljesebb hatása (dohányzás, alkoholfogyasztás jelenléte a tanulók körében)
- Túlkoros tanulók jelenléte az iskolában
- A jogok és kötelességek közötti összhang felbomlása
- A segítő szervezetek közötti kommunikáció nem kielégítő

Igények

- A tantestület tagjainak megnyerése a drogmegelőzési programokban való aktív részvételhez
- A témakörhöz kapcsolódó ismereteink gyarapítása, módszereink fejlesztése, gyarapítása, új módszerek megismerése és alkalmazása (pl: interaktív módszerek)
- Az együttműködés kiszélesítése minden olyan partnerrel, aki elősegítheti kitűzött céljaink megvalósítását.

Vágyott állapotok, célok

A veszélyeztető tényezők jelenlétét az iskola az esetek döntő részében nem tudja kiküszöbölni, ezért azt tekintjük feladatunknak, hogy a védő tényezők hatásának erősítésével a veszélyeztető tényezők szerepét csökkentjük.

- Fő cél: Az elsődleges prevenció, azaz a drogmentesek megóvása, olyan egészség szemlélet és életmódi szokásrendszer kialakítása, amelynek hatására a fiatalok társadalmilag elfogadott módon értékelik és viszonyulnak a szerfogyasztáshoz. Eredményes védelmi stratégiát alakítanak ki a kínálat visszaszorítása és a kereslet csökkentése érdekében.
- Készségfejlesztő módszerek alkalmazása a tanulók egészséges életmódra nevelésének folyamatában.
- A tantestület és a szülők egységes egészségfejlesztési szemléletmódjának formálása.
- A tantestület nevelési módszereinek gazdagítása, kölcsönösen egymásra ható kapcsolatokra alapozott módszerrel.
- A dropprevencióval kapcsolatos ismeretek gyarapítása.
- Másodlagos prevenció, mely elsősorban orvosi feladat. Az iskola célja ezekben az esetekben:
 - a szerfogyasztót érő ártalmak csökkentése
 - társadalmi tolerancia kialakulásának segítése.

Kitűzött célok elérése érdekében teendő lépések

- Az iskolában
 - A veszélyeztetett és deviáns tanulók időben történő kiszűrése, szakemberhez irányítása.
 - Az osztályfőnöki órák adta lehetőségek felhasználása az önismeret fejlesztésére, döntési helyzetek létrehozására, a véleménynyilvánítás gyakoroltására.
 - A szaktantárgyi órák felhasználása az egészséges életmóddal kapcsolatos ismeretek átadására.
 - Szakkörök, sportkör, a mindennapos testnevelés lehetőségeinek jobb kihasználása.
- Az iskolán kívül
 - A szülők megnyerése.
 - Segítő partnereink munkájának jobb összehangolása.

- Kortárs segítők felkutatása, segítségül hívása.
- Kapcsolatfelvétel az Anonim Alkoholisták Klubjával és a Mátrix Egyesülettel.

Forrásaink

- Humánerőforrások
 - Az iskola nevelőtestületéből drogkoordinátor 1 fő
 - „Életvezetési ismeretek” c. tréninget végzett pedagógusok
 - Gyermek- és ifjúságvédelmi felelős
 - SZMK
 - Gyermekvédelmi és Családsegítő Szolgálat
 - Iskolaorvos
 - Védőnők
- Az anyagi forrásaink nem elegendők
 - A hatékony preventív munka pénzigényes, a programok megvalósításához szükséges pénzt a költségvetésben tervezni lenne szükséges.
 - A pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése és kihasználása.
 - A helyi alapítványok anyagi segítségének igénybevétele.

5. AZ ISKOLA KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMJA

„Az ökológiai kultúra nem más, mint mítosz (kíváncsiság, képzelet, hit), a művészet (érzelem), s a tudomány (értelem), eredményeinek jobb összekapcsolása a természeti társadalmi értékek védelme érdekében.”

Helyzetelemzés:

Pedagógiai programunk jövőorientált, mely egyben az egész életen át tartó, tanulásra való felkészülést is magába foglalja.

A nevelőtestület által közvetítendő legfontosabb értékek között szerepel:

- A testileg és erkölcsileg egészséges életvitel.
- A korszerű ismeretek, felfogások, összefüggések átadása, megismertetése, magyarázata.
- A kreatív gondolkodás és magatartás fejlesztése.
- A társadalomba való beilleszkedés segítése a közösségi életre való felkészítéssel, toleranciával, empátiával, kölcsönös segítségnyújtással.
- A tapasztalati ismeretszerzés, mint az újszülött kortól tartó tanulás legfontosabb módszereink központba helyezése.

Cél és feladatrendszerünk ezen értékek mentén fogalmazódott meg, ennek megfelelően folyt iskolánkban a környezeti nevelés.

Színterei a tanórák illetve a tanórán kívüli tevékenységek voltak. (A NAT alapelvei, a Tantervek útmutatásai, a Pedagógiai Programban megfogalmazott célkitűzések, a tanmenetekben megjelenített tartalmak határozzák meg.)

A tanórán kívüli tevékenységeikben a „tisztaság, szépség, érték megőrzése” dominált.

- A mikrokörnyezet (osztálytermek, folyosók, udvar) igényes, gondos alakítása, megővése.
- Napközi, tanulószoba, iskolaotthon
- Az iskolaudvar és környékének rendezése, takarítási akciók, szemétszedés, lomtalanítás.
- Tehetséggondozó szakkörök (pl. természetes anyagok használata)
- Környezetvédelmi szakkör tevékenysége, pályázaton való részvétel.
- Papírgyűjtés, színesfém- és hulladékgyűjtési akciók.
- Jeles napok: a Föld Napja, a Víz Világnapja, Környezetvédelmi Világnap, Takarítási Világnap.
- Faliújság, műsor, iskolarádió, vetélkedő, plakátkészítés, rajzverseny.
- Természetjárás, túrák, kirándulások, táborok.
- Erdei iskola.

Távlati cél:

A felnövekvő nemzedék legyen képes a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élőtermészet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. Ennek érdekében környezettudatos magatartás és a környezetért felelős életvitel kialakítása.

Természettudományos gondolkodásmód kialakítása, fejlesztése

- Korszerű ismeretek nyújtása
- A meglévő ismeretek rendszerezése, szelektálása, elmélyítése.
- Összefüggések megláttatása.
- Kritikus gondolkodás kialakítása (reklámok a médiában).
- Szintetizálás, rendszerszemlélet kialakítása.

A hatékony személyiségformálás keretein belül a képességfejlesztés kiemelt területei:

- Önszabályozás
- Tolerancia fejlesztése
- Az alternatív gondolkodás képességének fejlesztése
- A problémamegoldó képességeinek fejlesztése
- A konfliktus kezelési képesség fejlesztése
- Az együttműködés képességeinek fejlesztése

Egészséges, környezetbarát életmód kialakítása:

- A környezeti érzékenység kialakítása
- Értéktudat formálás
- A környezeti erkölcs alapozása
- Életviteli szokások, attitűdök, viselkedési formák kialakulása

A társadalmi – természeti felelősség megalapozása:

- Az ember – természet kapcsolat bemutatása, formálása
- A közvetlen környezet lakóhely értékeinek megőrzése, gyarapítása
- A hagyományok tisztelete, ápolása
- A természet és az ember alkotta (környezeti) értékek felismerése, megőrzése

- A személyes és a közös felelősségtudat alapozása, felelős elkötelezettség, cselekvési kultúra megalapozása
- A környezettudatosság erősítése
- Takarékosság az energiával és nyersanyagokkal

Fejlesztési követelmények

A természettel kapcsolatban a tanuló legyen képes:

- magát a természet részeként azonosítani
- a természeti történéseket, folyamatokat, a természet létezőinek mennyiségi és minőségi jellemzőit, egymáshoz való kapcsolatát egységében látni
- a természeti, a társadalmi, emberi sokféleséget felismerni és megbecsülni
- a működési zavarainak következményeit felismerni

A társadalommal kapcsolatban a tanuló legyen képes:

- életprogramját szervezeten, társaival együttműködve megvalósítani
- a társadalmi munkamegosztásban adottságainak megfelelően részt venni
- figyelemmel lenni a fenntartható fejlődés követelményeire, a jövő generáció érdekeire
- felfedezni az összefüggést a kultúra, a nevelés és a környezet állapota között

Önmagával kapcsolatban legyen képes:

- önmagát egészként, természeti és társadalmi lényként értelmezni
- a tanítás – tanulás célját a személyiségfejlesztéssel azonosítani
- az adottságainak megfelelő pályát választani
- testi – lelki harmóniát elérni

A cél kritériumai:

Programunkat sikeresnek mondhatjuk, ha tanulóink

- érzékennyé válnak környezetük állapota iránt.
- képesek lesznek a környezet megismerésére, elemi szintű értékelésére.
- a tanórán szerzett ismereteiket össze tudják kapcsolni az élet valós ügyeivel.
- meglátják a problémákat, összefüggéseket, és keresik a válaszaikat.
- képesek megérteni a fejlődés és a környezet kérdéseinek összefüggő rendszerét.
- képesek az egyes, különálló tantárgyakba foglalt környezeti vonatkozású ismereteket és fejlesztési elemeket egészszé építeni.
- képesek lesznek a környezet természeti, és ember alkotta értékeinek felismerésére, megőrzésére.
- tisztában van a különböző környezeti problémák környezet-, és egészségkárosító hatásaival, és ismeri a lehetséges megelőzési módokat.

Tevékenységformák:

„Gondolkozz globálisan – cselekedj lokálisan!”

A környezeti nevelés igazán hatékony akkor lehet, ha áthatja, szemléletével átjárja az iskolai élet minden színterét, tevékenységét.

A szemléletformálás és az érték közvetítés jellemzően tevékenységorientált:

- tanórák (szaktárgyi, osztályfőnöki)
- tanórán kívül – a tisztaság, szépség, érték, megőrzése
- a mikrokörnyezet igényes, gondos kialakítása, megóvása (osztálytermek, folyosók, udvar)
- napközi otthon, iskolaotthon – életviteli kultúra, szokások kialakítása
- tehetségnevelés, szakköri tevékenység
- pályázatok (rajz, fotó)
- faliújság készítése
- kiállítás rendezése
- iskolarádió – környezetvédelmi híradó
- jeles napok (megemlékezések, akciók)
- energiatakarékosság
- hulladék újrahasznosítás
 - papírgyűjtés
 - fémhulladék gyűjtése
 - használt elem gyűjtése
 - lejárt gyógyszerek gyűjtése
- szelektív hulladékgyűjtés, hulladékudvar létrehozása
- takarítási akciók (iskola, községi)
- múzeumlátogatások, az Állatkert, vadas parkok, nemzeti parkok megtekintése
- tanulmányi kirándulások, túrák, táborok
- erdei iskola, elsősorban a pályázati lehetőségek kihasználásával
- projektoktatás

Módszerek:

- Személyes, pozitív példamutatás
- Kooperatív tanulási formák, interaktív módszerek
- Észlelési, megfigyelési, mérési gyakorlatok
- Összehasonlítás, elemzés
- Könyvtári kutatómunka, gyűjtőmunka
- Differenciált képességfejlesztés
- Beszélgetés
- Filmvetítés (dia, videó, DVD)
- Tanulmányi séta
- Pályázatok, projektek
- Vetélkedők, játék, dramatizálás

Kapcsolatfelvétel –kapcsolattartás:

- Szülők, családok
- Önkormányzat (Településfejlesztési Bizottság, Oktatási Sport és Közművelődési bizottság)
- OMK, Községi könyvtár
- Dezső Lajos AMI
- Óvoda
- Polgárőrség
- Rendőrség
- Civil szervezetek

Jeles napok:

III. 22. A Víz Világnapja

IV. 03. Csillagászati Világnap

IV. 22. A Föld Napja

VI. 05. Környezetvédelmi Világnap

IX. 23. Takarítási Világnap

Tartalom

1. BEVEZETŐ.....	1
1. 1. Intézményi adatok.....	2
1. 2. Nyilatkozat a Pedagógiai Program egységesítéséről.....	3
1. 3. Küldetésnyilatkozat.....	3
1. 4. Helyzetelemzés Dömsöd - Apaj.....	4
2. ISKOLÁNK NEVELÉSI PROGRAMJA.....	8
2. 1. Nevelő-oktató munkánk legfontosabb alapelvei:.....	8
2. 2. A nevelőtestület által közvetítendő legfontosabb értékek.....	9
2. 3. Céljaink.....	10
2. 4. A célból következő feladataink.....	13
2. 5. Iskolánkban folyó nevelő-oktató munka nevelési módszerei, eszköz-, és eljárásrendszere 14	
2. 6. A beilleszkedési és magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység ...20	
2. 7. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység.....	21
2. 8. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	22
2. 9. A tanulási kudarcoknak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program.....	24
2. 10. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek.....	25
2. 11. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése és oktatása.....	26
2. 12. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke.....	28
2. 13. A szülő, tanuló, pedagógus iskolai együttműködésének formái, az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségei.....	32
3. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE.....	34
3. 1. Az iskola képzési szakaszai.....	34
3. 2. Érvénybe lépő tantervek és tanulói óraszámok 2008. szeptemberétől.....	34
3. 3. Tantárgyi rendszerek és óraszámok.....	35
3. 4. A nem szakrendszerű oktatás az 5-6. osztályban.....	42
3. 5. Az egységes fejlesztési célok meghatározásának alapja iskolánkban.....	44
3. 6. Alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztásának elvei...46	
3. 7. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei.....	47
3. 8. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, és formái; a továbbá a tanuló teljesítményének értékelésének és minősítésének formái.....	48
3. 9. A tanulók magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei, a magatartása és szorgalma értékelésének, minősítésének formája.....	52

3. 10. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya.....	54
3. 11. A modulok értékelése és minősítése, és beszámítása az iskolai évfolyam sikeres befejezésébe.....	56
3. 12. Az otthoni, a napközis és tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	57
3. 13. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek.....	58
3. 14. A mindennapi testedzés feladatainak megvalósítása.....	59
4. AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAMJA.....	62
4. 1. Testi, lelki egészség.....	63
4. 2. Drogstratégia.....	65
5. AZ ISKOLA KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMJA.....	68

MELLÉKLETEK

- A Gróf Széchenyi István Általános Iskola és az apaji Arany János tagiskola nevelőtestülete a 2008. december 1-jén megtartott határozatképes nevelőtestületi értekezletén elfogadta, az elfogadásról szóló jegyzőkönyv mellékelve.
- A Szülői Munkaközösség véleményezte, a véleményről szóló dokumentum mellékelve.
- Az iskolai DÖK véleményezte, a véleményről szóló dokumentum mellékelve.
- A programot a fenntartó jóváhagyta, a jóváhagyásról szóló dokumentum mellékelve.
- Az iskolaorvosi vélemény az egészségnevelési programról.

Dömsöd, 2008. december 4.

.....
Mészáros Pálné
iskolaigazgató

ÉRVÉNYESSÉGI ZÁRADÉK

A nevelőtestület az 2/2008. (XII.01.) N. t. számú határozatával 2008. december 01-jén fogadta el.

A Szülői Munkaközösség véleményezte 2008. december 03-án.

.....
Zölei Tiborné székhely SZMK elnök

.....
Holczimmerné Kenesei Erika tagiskola SZMK
elnök

A Diákönkormányzat véleményezte 2008. december 03-án.

.....
székhely DÖK elnöke

.....
tagintézmény DÖK elnöke

Véleményezte a szakértő:

Jóváhagyta a Dömsöd Nagyközség Önkormányzat Képviselőtestülete a/2008.
() K. t. számú határozatával 2008.

.....
fenntartó

Érvényessége: 2008/2009. tanévtől a Köznevelési Törvény rávonatköző paragrafusai szerint,
felülvizsgálata 5 évenként történik.

Kapják:

Fenntartó

Dömsöd Nagyközségi Óvoda

Nagyközségi Könyvtár

Oktatási és Közművelődési Bizottság Elnöke

Iskolai Könyvtár

Épületenként egy-egy példány szülői tájékoztatás céljára